

NASREDDİN HOCA FIKRALARI

1. Adam Olmanın Yöntemi Nedir?

Günün birinde Hoca'nın da içinde bulunduğu topluluktan birisi;

“Hocam, adam olmanın yöntemi nedir?” deyince; Hoca Efendi, adamın nefes almasına bile fırsat vermeden;

“Canım, bunu bilmeyecek ne var, elbette kulaktır.” der.

Fakat Hoca, arkadaşlarının "kulaktır" cevabından pek bir şey anlamadıklarını anlayınca açıklama yapma gereğini duyar:

“Aa! . . Bunu bilemeyecek ne var? Herhangi bir adam konuşurken onu can kulağı ile dinlemeli; bu arada kendi ağzından çıkanı kendi kulağı duymalıdır.”

2. Allah'ın Rahmetinden Kaçılmaz

Günün birinde bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaktadır. Elbette yağmur yağdığı vakit ya koşular, ya da bir yerlere sığınılır. Nasreddin Hoca da yağmurun yağışını ve sokakların yalnızlığını pencereden seyrederken bir de bakar ki yağmurdan kaçan bir adam... Hoca biraz dikkatli baktığında bunun bir komşusu olduğunu anlar ve pencereyi açarak;

“Komşu, komşu, utanmıyor musun, niçin Allah'ın rahmetinden kaçıyorsun?” deyince adam koşmayı bırakır ve yavaş yavaş evine doğru gider. Bu arada adamın da ıslanmadık yeri kalmaz.

Ertesi gün hava yine yağmurludur. Bu defa Hoca Efendi alışveriş için sokağa çıkmıştır. O, işini bitirip de hızlı adımlarla evine doğru giderken bir gün önceki komşusunun evinin önünden geçer. Bu sefer komşusu;

“Hoca Efendi, Hoca Efendi, sen dün bana ‘Allah'ın rahmetinden kaçılmaz. ’ demiştin; bak şimdi kendin kaçıyorsun.” deyince, Hoca komşusuna doğru döner ve;

“Be adam! Ben Allah'ın rahmetinden kaçmıyorum, Allah'ın rahmetini çiğnememek için koşuyorum.” der.

3. Altın Olsa Ne, Taş Olsa Ne

Bir yolculuk sırasında Nasreddin Hoca'nın yolu bir ile düşer. Hoca orada bazı garipliklerle karşılaşır. Bunlardan biri de bazı evlerin üzerine bayrak dikilmesidir. Hoca sözü bir punduna getirerek sorar:

“Yahu, bazı evlerin üzerinde bayrak asılı, bunun sebebi nedir?” deyince hep bir ağızdan;

“Hocam, o bayrak asılı evlerde küp dolusu altın vardır.” derler.

Bayrak dikmenin sebebini öğrenen Nasreddin Hoca, günün birinde çarşıdan kocaman bir küp alarak kalmakta olduğu eve gelir. Sonra da küpün içerisini çakıl taşlarıyla doldurur. Yine âdetmiş, evinde altın olanlar, küplere karşı sohbet ederlermiş. Sıra Nasreddin Hoca’ya gelince bakmışlar ki küpün içerisinde altın yerine çakıl taşları dolu... Misafirlerden birisi;

“Hoca Efendi, bu nasıl iş, senin küpünde altın yerine çakıl taşları dolu.” deyince Hoca;

“Yahu komşular neye üzülyyorsunuz, küpte yattıktan sonra altın olsa ne, taş olsa ne? Fark eden ne ki?” der.

4. Ayaklarını Dörde Çıkarabilirim

Nasreddin Hoca’dan hoşlanmayan komşularından birisi günün birinde onu yolu üzerinde durdurur ve bilmiş bilmiş konuşmaya başlar:

“Hoca Efendi, senin için ‘Evliya oldu, erdi’ diyorlar. Doğrusu inanmadım, eğer kerametın varsa benim dört ayaklı eşeğimi iki ayaklı yap da inanayım.” der.

Adamın sözlerine sinirlenen Nasreddin Hoca;

“Be adam, ben eşeğin ayaklarını dörtten ikiye indirebilir miyim, bilmem. Fakat sen biraz daha konuşursan senin ayaklarını dörde çıkarabilirim.” deyiverir.

5. Aynı Merdiveni Kullandı

Günün birinde Nasreddin Hoca, Akşehir’i ziyaret eden bir papazla tanışır. Papaz, Hoca’nın ününü daha önce duyduğu için onu denemek ister ve;

“Hoca Efendi, bana söyler misin, Peygamberiniz Hazreti Muhammed Miraç’a nasıl yükseldi?” diye sorar.

Sorudaki inceliği anlayan Hoca da Papaz’a bir soru sorar:

“Papaz Efendi, Papaz Efendi! Sizin Peygamberiniz Hz. İsa göğe yükselmedi mi?”

Papaz şaşkın vaziyette ne diyeceğini düşünürken, Hoca hemen cevabı yapıştırır:

“Peygamberimiz Hazreti Muhammed, Miraç’a giderken sizin Peygamberiniz Hazreti İsa için hazırlanan merdiveni kullandı.”

6. Aynı Yaştayız

Arkadaşları zaman zaman Nasreddin Hoca'ya takılırlarmış, çünkü onun cevaplarından hisse çıkarırlarmış. Gene böyle bir günde Hoca'ya;

“Hoca Efendi, sen mi büyüsun, yoksa kardeşin mi?” diye sorarlar.

Hoca arkadaşlarının yine kendisine takıldıklarını anlayınca şöyle bir düşündükten sonra gülümseyerek şu cevabı verir:

“Geçen yıl anneme bu soruyu sormuştum, o da; ‘Kardeşin senden bir yaş küçük.’ demişti. O zamandan bu yana bir yıl geçtiğine göre şimdi aynı yaştayız.”

7. Bahardan Hoşnut Olmayan Var mı?

Hoca ve arkadaşları bahar mevsiminde bir çınarın altında oturmuş, çaylarını içerlerken aralarından biri Hoca'yı sözümlerine ona imtihan etmek ister:

“Yahu Hocam, bu insanlar yaz aylarında sıcaktan, kış aylarında ise soğuktan şikâyet ederler; sizce bu şikâyetin sebebi nedir?” Hoca bu, hemen cevabını verir:

“Komşu, komşu, sen onlara kulak asma, bak içinde yaşadığımız bahardan hiç hoşnut olmayan var mı? Sen hayatını yaşamaya devam et.”

8. Bana Görünme de Kime Görünürsen Görün

Ahbapları Hoca'yı çirkin bir kadınla evlendirirler. Akşam olunca Hoca evlendirildiği kadını görünce şaşkınlığını gizleyemez ama yapacağı da fazla bir şey yoktur. Sabah olunca, Hoca evden ayrılırken hanımı sorar:

“Hoca Efendi, yakınlarından kime görünüyüm, kime görünmeyeyim?”

Bu söz karşısında Hoca;

“Hanım hanım, bana görünme de kime görünürsen görün.” deyiverir.

9. Başını Pencerede Unutmasın

Hemşerileri bazen candan, bazen de sahte olarak Hoca'ya saygı gösterirler. Günün birinde sahte saygı gösterenlerden biri Hoca'yı evine davet eder. Hoca da konumu gereği davete gider. Gider gitmesine de eve yaklaşınca ev sahibinin başını pencereden içeriye doğru çektiğini görür.

Hiçbir şey olmamış gibi evin kapısına çalan Hoca;

“Komşu, komşu ben geldim.” deyince, kapının arkasından değiştirilmiş bir ses duyulur:

“Ah Hocam, ah! Evin sahibi buradaydı, az önce gitti, bensizin geldiğinizi söylerim, mutlaka çok üzülecektir.”

Hoca bu söz karşısında iyice sinirlenir ve;

“Ev sahibine söyleyin, bir daha bir yere giderken başını pencerede unutmayın.” der.

10. Belki de Barışmışlardır

Nasreddin Hoca evinin bahçesindeki ağacın gölgesinde namaz saatini beklerken telaşlı bir şekilde kapısının tokmağına vurulduğunu işitir. Hoca, kapıyı açınca komşusunu görür ve;

“Buyur komşu, nedir bu telaşın?” deyince komşusu;

“Sorma Hocam, karımla baldızım saç saça, baş başa dövüşüyorlar.” der.

Bunun üzerine Hoca merakla;

“Komşu, ayıramadın mı?” deyince, komşusu sızlanarak cevap verir:

“Ne mümkün Hocam, bırak ayırmayı yanlarına bile yaklaşmadım.”

“Peki, bu hanımlar ne diye kavga ediyorlar?” deyince komşusu;

“Bilmiyorum Hocam!” der.

Hoca bir defa daha sorar:

“Sakin, ‘sen yaşlısın, ben yaşlıyım’ diye kavga etmesinler?” deyince komşusu;

“Yok Hocam, yok başka bir konuda kavga ediyor olmalılar!” der.

Bunun üzerine Hoca rahat bir şekilde konuyu çözüverir:

“Komşum, o zaman telaşlanmaya gerek yok! Konu yaş değilse çabucak barışır, belki de şimdiye barışmışlardır bile.” der.

11. Ben de Birisini Tıraş Ediyorlar Sanmıştım

Nasreddin Hoca tıraş olmak için berber koltuğuna oturduğunda ustanın olmadığını anlar, fakat iş isten de geçmiştir. Çünkü berber çırağı çoktan Hoca’yı tıraş etmeye başlamıştır bile. Berber çırağının hareketleri, aletleri kullanmadaki beceriksizliği artınca Hoca’nın da keyfi kaçır.

Tam bu sırada komşu dükkândan garip garip sesler gelmez mi? Sanki orda bir öküz böğürüyor. Hoca, berberi biraz oyalamak için;

“Bu ses nedir?” deyince berber çırağı;

“Önemli bir şey değil, komşumuz nalbanttır; herhâlde öküze nal çakıyor.” der.

Bu sözleri işiten Hoca rahatlar;

“Oh, çok şükür, ben de birisini tıraş ediyorlar sanmıştım.” der.

12. Ben Senin Delikanlılığımlı da Bilirim

Günlerden bir gün Nasreddin Hoca, alışveriş yapmak için şehre gidecektir.

Ahırdan eşeğini çıkarır, evin önüne getirir. Şehirden siparişı olan komşular Hoca'nın başına toplanırlar.

Hoca, eşeğine binmeye çalışır, fakat her çaba boşunadır. Bir kez daha denemek ister "Ha gayret" deyip bir daha eşeğin üstüne sıçrar ama bu kez de eşeğin üzerinden öbür tarafına düşüverir.

Komşuları Hoca'nın gayretlerinin bu şekilde bitmesine bir taraftan üzülmürler, bir taraftan da ellerinde olmadan gülmeye başlarlar.

Bu durum karşısında canı iyice sıkılan Hoca komşularına dönerek;

“Yahu komşular, benim delikanlılığımlı görmediniz. Ben, bir sıçrayışta değil eşeğe binmek damın üzerine bile atlardım.” der.

Hoca, böyle der demesine de bir yandan da kendi kendine;

“Hey gidi Hoca, ben senin delikanlılığımlı da bilirim.” deyiverir.

13. Ben Senin Düğün Evinden Gelişini de Hatırlarım

Nasreddin Hoca akşam üzeri evine gelince hanımının suratının asık olduğunu görür ve sorar:

“Hanım, hayırdır, ne oldu sana?”

Hanım daha da üzgün bir tavırla cevap verir:

“Daha ne olsun Hoca, sana söylemişim ya!”

“Neyi söylemiştin hanım, adamı meraklandırma!”

“Biliyorsun ya, bizim komşu hastaydı. . .”

“Eee. . . Ne olmuş bizim komşuya?”

“Sizlere ömür, komşu ölmüş!”

Hoca şöyle bir kafasını kaşıdıktan sonra;

“Hanım, komşumuza Allah rahmet etsin; fakat ben senin düğün evinden gelişini de hatırlarım!” der.

14. Ben Zaten İnecektim

Günün birinde Hoca Efendi pazara gitmek için eşeğine biner ve yola koyulur. Bir süre gittikten sonra eşek huysuzlanır ve ardından hoplayıp zıplamaya başlar. Derken Nasreddin Hoca da eşekten düşüverir. Düşer düşmesine de çevresine toplanan çocuklar toplu hâlde bağırmaya başlarlar:

“Nasreddin Hoca eşekten düştü, Nasreddin Hoca eşekten düştü.”

Hoca, şöyle bir sağına soluna baktıktan sonra büyüklerden kimselerin olmadığını görünce eşe dosta rezil olmamak için;

“Çocuklar, eşekten düşmedim, ben zaten eşekten inecektim.” deyiverir.

15. Bilen Var Bilmeyen Var, On Altısı Bir Kile

Hoca, günün birinde başını alıp kırlara gezmeye çıkar. Epeyce dolaştıktan sonra nasıl olduysa önünden geçmekte olan bir tavşanı yakalar. Tavşanı hemen yanında bulunan heybenin gözüne koyar ve evine dönmeye karar verir. Hoca'nın amacı, tavşanı eşine dostuna gösterip onların tanıyıp tanımadıklarını öğrenmektir. Komşularına haber göndererek;

“Bu akşam bize gelin, sizlere tuhaf bir yaratık göstereceğim.” der.

Hoca'nın hanımı da çok meraklı biridir. Heybeyi açar, fakat açmasıyla beraber tavşan heybenin gözünden zıplayarak kaçırır.

“Eyvah, Hoca buna çok kızacak!” diye düşünüp dururken aklına bir fikir gelir. Aceleyle karşısındaki rafta duran buğday tasını heybenin gözüne kor ve ağzını sıkıca bağlar.

Akşam olur. Davetliler bir bir Hoca'nın evine gelirler. Herkes merakla bir şeyleri beklemeye koyulur. Derken Hoca, heybeyi eline alır, ağır aksak açmaya çalışır. Fakat bu sırada buğday ölçeği”Pat!” diye yere düşüvermesin mi? Herkesin birbirine şaşkın şaşkın baktığı bir anda Hoca, hemen söze girer ve;

“İşte arkadaşlar;bilen var, bilmeyen var. Bunun on altısı bir kile eder!” deyiverir.

16. Biliyorsun Savurganlığı Sevmem

Nasreddin Hoca ateş yakacaktır. Belli ki hanımı da yemek yapma hazırlığındadır. Hoca, duvarda asılı olan körüğü alır ve ateşi körüklemeye başlar, işini bitirdikten sonra da körüğün ağzını iyice bağlayarak yerine asar. Bütün bu olanlara bir anlam veremeyen Hoca'nın hanımı;

“Yahu Hoca Efendi, bu körüğün ağzını niçin bağlıyorsun?” der.

Hoca bu, lafin altında mı kalır;

“Yahu hatun, bunu bilmeyecek ne var? Eğer körüğün ağzını tıkamasam içerisindeki hava uçup gidecektir. Biliyorsun ben savurganlığı sevmem.” der.

17. Bir Gram Bal İçin Birkaç Kilo Odun Yiyemem

Bir dostu Nasreddin Hoca'ya birkaç kilo keçi boynuzunu hediye getirir ve;

“Hocam, çam sakızı çoban armağanı, bizim oralarda olanlardan sana hediye getirdim.” der.

Hoca Efendi, keçi boynuzlarını ve dişlerini şöyle bir kontrol ettikten sonra;

“Sağ ol komşu, bir gram bal için bir birkaç kilo odun yiyemem.” der.

18. Bir Yanına da Keten Ekeyim

Hoca, her zaman tıraş olduğu berberin dükkânına vardığında ustanın gelmediğini görür, fakat tıraş da olması gerekmektedir. Ne yapsın kalfanın koltuğuna oturur. Kalfa, Hoca'nın yüzünü şöyle güzelce sabunladıktan sonra usturayı her kullandığından sonra kopardığı pamuğu Hoca'nın yüzüne yapıştırır. Bir pamuk, iki pamuk derken Hoca'nın bir yanağı bembeyaz olur. Yüzünün kesilmesine daha fazla dayanamayan Hoca koltuktan kalktığı gibi cübbesini giyer ve kavuğunu başına geçirir. Bu durum karşısında şaşırان kalfa;

“Hocam, nereye böyle daha tıraşın bitmedi.” deyince Hoca;

“Aman oğlum, görmüyor musun yüzümün bir tarafına pamuk ektin, izin verirsen öbür yanına da ben keten ekeyim.” der ve yavaş yavaş berber dükkânından ayrılır.

19. Birinin de Bininin de Tadı Aynı Değil mi?

Hoca günün birinde Akşehir'deki bağına üzüm kesmeye gider. Kestiği üzümleri bir sepete doldurduktan sonra eşeğine binerek evinin yolunu tutar. Bağ dönüşü karşılaştığı mahallenin

çocukları Hoca'nın eşeğinin başını tutarlar;

“Hocam üzüm, Hocam üzüm...” demeye başlarlar.

Hoca üzümü vermeden geçmenin mümkün olmadığını anlayınca sepetten çıkardığı bir salkım üzümü çocuklar arasında paylaştırır. Çocuklar dağıtılan üzümü az bulurlar. İçlerinden biri;

“Hocam, bu ne, bu kadar çocuğa bir salkım üzüm yeter mi?” der.

Hoca daha fazla vermek istemez ama çocukları da kırmak istemez;

“İyi de çocuklar, bunların hepsi aynı bağın üzümü. Birinin de bininin de tadı aynı değil mi?” deyiverir.

20. Bizim Akşehir’de Araba Tekerine Bile Bakmazlar

Nasreddin Hoca bir Ramazan ayının yaklaştığı günlerde doğduğu Sivrihisar’daki yakınlarını ziyarete gider. Şehrin girişine vardığında bir de ne görsün, herkes toplanmış gökyüzünde Ramazan ayı doğacak mı, doğmayacak mı, ona bakıyor. Hoca dayanamayıp;

“Hayırdır, neye bakıyorsunuz?” deyince, halk toplu hâlde;

“Ramazan ayına bakıyoruz.” der.

Bunun üzerine Nasreddin Hoca;

“Yahu hemşerilerim, bizim Akşehir’de bunun araba tekeri gibi olanına bile bakmazlar, siz incecik ayı göreceğiz diye vaktinizi boşa harcıyorsunuz!” der ve yoluna devam eder.

21. Bizim Eve de Uğrardı

Nasreddin Hoca'nın hanımı olmak zor mu zor; geleni olur, gideni olur. Hoca'nın hanımı gündüzleri hep komşuları tarafından ev oturmalarına çağırılır. Gitse olmaz, gitmese olmaz, ne de olsa Hoca hanımı... Belki de Hoca hanımı olmanın verdiği sorumluluktan dolayı kimsenin gönlünü kırmaz ve davetlere gider.

Hanımının çok gezdiğini bilen bir komşusu günün birinde Hoca'ya;

“Hocam, yanlış anlamayın ama senin hanım galiba çok geziyor...” der.

Nasreddin Hoca, komşusunun sözü nereye getirmek istediğini bildiği için;

“Adam sen de! Eğer senin dediğin gibi çok gezmiş olsaydı arada sırada bizim eve de uğrardı!” deyiverir.

22. Bizim Mollalar Horul Horul Uyuyorlar

Nasreddin Hoca mollalarına Kudurî [dinî kitap] okuturken yanına bir kadın gelir ve;

“Hocam, çocuğum hiç uyumuyor, bana bir muska yazıversene.” der.

Hoca da;

“Al bu Kudurî’yi, çocuğun yatağının yüksekçe bir yerine koy.” deyince kadın dayanamaz;

“Hocam, Kudurî, muska mıdır?” diye sorar. Hoca da;

“Kudurî, muska mıdır, değil midir bilmem, ama ne zaman okumaya başlasam bizim mollalar horul horul uyuyorlar.” der.

23. Borç Para İsteme

Nasreddin Hoca bir gün yolda giderken arkadaşlarından biri yanına yaklaşır ve Hoca’ya;

“Hocam, senden bir isteğim var. . .” diye söze başlar.

Hoca, arkadaşının niyetini hemen anlar; kendi kendine; “Mutlaka yine para isteyecektir.” diye düşünür ve ona;

“Benim de senden bir arzum var, gel ilk önce sen onu yerine getir, sonra ben seninkini dinleyeyim.” der. Arkadaşı;

“Peki Hocam, nedir benden isteğin?” deyince Hoca;

“Ne olursun, benden borç para isteme de ne istersen iste.” deyiverir.

24. Boşuna Tıkamamışlar Senin Ağzını

Bir yaz günü öğle sığağında Nasreddin Hoca, komşu köye gitmektedir. İşi acele olmalı ki, ikindinin serinliğini beklememiştir. Bir yandan güneş tepeden yakar, bir yandan da susuzluk içini kavurur. Dili damağına yapışmak üzere iken yolu bir çeşmeye uğrar.

Olacak bu ya, adamın birisi de ‘su boşa akmasın’ diye çeşmenin oluşuna ağaç parçası tıkamıştır.

Hoca, oluşu tıkayan ağaç parçasına var gücüyle asılır, asılır, bir iki denemeden sonra tıpayı çıkarır. Çıkarır çıkarmasına da çıkarmasıyla birlikte basınçlı su Hoca’nın üstünü başını ıslatır. Bütün bu olan bitenlere kızan Nasreddin Hoca, suyun karşısına geçerek;

“Boşuna tıkamamışlar senin ağzını. . . Demek ki, hak etmişsin!” der.

25. Bu Adam Dediğini Yapar

Nasreddin Hoca bir gün cami çıkışında cemaatten birisiyle tanışır. Birbirlerine hâl hatır sorarlar, sohbeti ilerletirler. Hoca, adamın hoşuna gider. Adam;

“Hocam, sen çok hoşuma gittin; bugün akşam bizim fakirhaneye buyur da beraber tuz ile ekmek yiyelim.” der.

Nasreddin Hoca akşama doğru yemek vakti gelince adamın evine varır ve sohbeti koyulaştırırlar. Derken sofraya kurulur, ortaya da güzel bir sini konulur. Sininin üzerinde ise tuz ve ekmekten başka hiçbir şey yoktur. Hoca, yemeklerin gelmediğini zannederek sohbeti sürdürürken ev sahibi Hoca’yı sofraya davet eder:

“Hocam, soframıza buyurun.”

Tam sofraya oturdukları sırada kapıya bir dilenci gelip ev sahibinden ekmek istemez mi? Ev sahibi her ne kadar, “Hadi hadi, Allah versin” deyip uzaklaştırmak isterse de dilenci bir türlü gitmez. Bu duruma kızan ev sahibi, pencereden kafasını çıkararak dilenciye bağırmağa başlar.

“Defol git, bak, şimdi gelirim, kafanı kırarım!. .”

Bu sırada tuzu ekmeğe katık etmekte olan Nasreddin Hoca yerinden kalkıp dilencinin yanına gider ve ona;

“Aman arkadaş, çabuk buradan kaç; vallahi bak bu adam dediğini yapar, kafanı filan kırar, maazallah” der.

26. Bu da Hoca'nın Atışı

Nasreddin Hoca, sağda solda “Ben şöyle yay çekerim, şöyle ok atarım.” diye konuşur durur. Bunun gerçek olup olmadığını anlamak isteyen gençler onu yarışmaya davet ederler.

Hoca, ilk okunu atar, ama hedefin çok uzağına düşer. Çevreden gülüşme sesleri artınca Hoca;

“Bu bizim subaşının atışı; o, oku böyle atar.” der.

İkinci olarak oku attığında, hedefi yine vuramaz, yine gülüşme sesleri arasında Hoca;

“Bu da bizim Kadı Efendi'nin atışı...” der.

Üçüncü olarak oku atan Hoca hedefi vurunca;

“Bu da Hoca'nın atışı...” deyiverir.

27. Bugünlerde Ay Alıp Satmadım

Nasreddin Hoca bir gün pazarda dolaşırken yanına bir adam yaklaşır ve;

“Hocam, bugün ayın kaçı?” der.

Hoca, adamın niyetini anlamış olmalı ki;

“Arkadaş, bugünlerde hiç ay alıp satmadım, bilmem.” cevabını verir.

28. Bunlardan Daha İyi Bir Şahit Bulunabilir mi?

Nasreddin Hoca'nın Akşehir kadısı olduğu zamanda makamına bir adam girer. Bu adamın sıkıntısı olduğu hareketlerinden kolaylıkla sezilmektedir. Hoca;

“Anlat, bakalım, nedir derdin?” dediğinde adam;

“Kadı Efendi benim bir tamburam vardı, onu filan adam çaldı, ondan davacıyım.” der.

Kadının emri üzerine davalı huzura çağırılır. Kadı;

“Sen bu adamın tamburasını çaldın mı?” deyince adam;

“Hayır, Kadı Efendi bu tambura benim babamdan kalmıştır, istersen şahitlerimi getirebilirim.” der.

Kadı'nın emri üzerine şahitler davet edilir ve onlardan birincisine;

“Tamburanın sahibi kimdir?” diye sorulduğunda şahit;

“Tambura dava edilen adamındır.”

Öbür şahit de;

“Evet aynen öyledir, hatta ben tamburanın beş teli olduğunu bile biliyorum.” der.

Şahitlerin anlattıklarını duyan şikâyetçi ifadelere itiraz edince, Kadı Efendi sebebini sorar. Bu defa şikâyetçi adam;

“Kadı Efendi, şahitlerden birisi düğünlerin köçegi, birisi şarkıcısı, birisi de ...” deyince Kadı adamın sözünü keser ve;

“Be adam! Böyle bir davada bunlardan daha iyi bir şahit bulunabilir mi?” deyiverir.

29. Buralı Birine Soruver

Bir gün Nasreddin Hoca'nın yolu, daha önce hiç geçmediği bir köye düşer. Hoca'yı gören bir köylü;

“Efendi, Hoca'ya benziyorsun. Sen bilirsin, bugün günlerden ne?”

Keyfi yerinde olmayan Hoca, köylüyü süzdükten sonra;

“Ben köyünüzün yabancısıyım. Ne bileyim sizin gününüzü? Sen buralı birine soruver.” deyiverir.

30. Buraya Yeni Taşındığımızı Sanıyordum

Hoca ile hanımı bir gece yataklarında mışıl mışıl uyurlarken evlerine hırsız girer. Usta hırsızın, onlar uyurlarken evde bulunduğu değerli eşyaları bir çuvala doldurup kapıdan çıkacağı sırada Hoca Efendi uyanır. Bir bakar ki hırsız eşyalarını çuvala doldurmuş götürmektedir.

Alelacele kalkan Hoca epeyce bir süre hırsızın takip ettikten sonra ikisi birlikte bir eve girerler. Bu ev de hırsızın evidir. Karşısında Hoca'yı gören hırsız heyecanlı bir şekilde;

“Hoca Efendi, benim evimde senin ne işin var? Burası benim evim, haydi var git işine!” der.

Hoca, hırsızın pişkinliğine aldırmadan cevabını yapıştırır:

“Be adam ne kızıyorsun? Senin sırtındakiler bizim evin eşyaları değil mi? Ben de buraya yeni taşındığımızı sanıyordum!”

31. Buzağı İken Koştuğunu Gördüm

Günün birinde ciritçiler cirit oynamak için Hoca'yı meydana davet ederler. Hoca da at yerine bir öküze biner ve meydana varır. Hoca'nın bu hâlini gören herkes bir taraftan güler, bir taraftan da;

“Hocam, hiç öküz koşar mı, niye ata binmedin?” deyince Hoca;

“Dostlar, niçin gülersiniz, ben bunun buzağı iken koştuğunu gördüm, onun için bununla geldim.” der.

32. Bülbül Derler

Birkaç şehirli dağda gezerlerken bir kirpi bulurlar. Bilmedikleri bu hayvanı torbalarına koydukları gibi Hoca'nın kapısını çalarlar:

“Hocam, biz böyle bir yaratık bulduk, buna ne derler?”

“Efendiler, ben bir araştırayım, bana bu gece izin verin, yarın gelin size cevap vereyim.” der.

Belirtilen saatte şehirliler gelince Hoca;

“Arkadaşlar, ben bunu araştırdım, buna kocaman bülbül derler.” der.

33. Cennet ile Cehennem Dolana Kadar

Geveze adamın biri Nasreddin Hoca’yla sokakta karşılaşır.

“Hoca Efendi, sen görmüş geçirmiş ve okumuş bir adamsın, bilirsin. İnsanlar ne zamana kadar ölecekler?” diye sorar.

Hoca adamın niyetini anlamıştır, şöyle bir sakalını sıvazladıktan sonra;

“Be adam, bunu bilemeyecek ne var? Cennet ile cehennem dolana kadar.” deyiverir.

34. Ciğeri Yiyen Kedi Yüz Akçelik Baltayı Yemez mi?

Nasreddin Hoca zaman zaman evine ciğer getirir. Fakat ne tuhaftır ki akşam sofrada ciğer kebabının yerine başka yemeklerle karşılaşır. Bir gün böyle, iki gün böyle derken Hoca dayanamaz ve hanımına sorar:

“Yahu hatun, getirdiğim ciğerlere ne oldu?”

Hoca'nın hanımı hiçbir şey olmamışçasına;

“Aman Hocam, sorma her defasında ciğerin kokusunu alan tekir, ben mutfağa girmeden yiyip bitiriyor.” der.

Bu sözleri işiten Hoca birdenbire yerinden kalkar ve köşedeki baltayı kaptığı gibi koşmaya başlar, bir süre sonra da hanımının yanına gelir:

“Hoca baltayı nettin?”

“Sakladım.”

“Niçin?”

“Kedi yemesin diye.”

Hoca'nın hanımı dayanamayıp itiraz eder.

“Yahu Hocam, kedi baltayı yer mi?”

Hoca, hanımını şöyle bir süzdükten sonra cevabını verir:

“Yer hanım yer, üç beş akçelik ciğeri yiyen kedi, acaba yüz akçelik baltayı yemez mi?” der.

35. Cumaya Kadar Ancak Giderim

Nasreddin Hoca günün birinde Akşehir’de pazarı dolaşmaya başlar. Bir taraftan pazarda gezerken, bir taraftan da tanıdıklarıyla sohbet eder. Bu arada da komşu köylerin birinden birkaç köylü ile karşılaşır. Köylüler Hoca’ya;

“Hoca Efendi, bir cuma vakti bizim köye kadar gelseniz de sizin arkanızda bir namaz kılsak!” derler.

Bunun üzerine Hoca;

“Neden olmasın, bu hafta geleyim!” der.

Nasreddin Hoca ertesi gün eşeğine binerek köyün yolunu tutar. Olacak bu ya, yolu üzerinde eski dostlarından biriyle karşılaşır. Selamlaşıp hoşbeş edildikten sonra tanıdığı, Hoca’ya sorar:

“Hayırdır Hocam, nereye gidersin böyle?”

“Filanca köye cuma namazı kıldırılmaya gidiyorum.”

“Ama Hocam, bugün günlerden salı. . . Cumaya daha üç gün var.”

Hoca, bir yandan eşeğinin boynunu sıvazlar, bir yandan da eski dostuna cevap verir:

“Vallahi komşu, sen bu eşeğin huyunu suyunu bilmezsin; ben bununla o köye cumaya kadar ancak giderim.”

36. Cübbenin İçinde Ben de Vardım

Nasreddin Hoca şehre inmek için evinden çıkar. Bu sırada bahçe kapısında bir komşusuyla karşılaşır. Komşusu Hoca’ya;

“Hocam, geceleyin sizin evden gürültüler geliyordu, merak ettim, hayrola?” deyince Nasreddin Hoca da;

“Bir şey yoktu, hatunla biraz tartışmıştık, demek ki ağız dalaşımızı duymuşsun.” der.

“Hoca Efendi, öyle küçük bir tartışma gibi değildi sanki...”

Bu defa Hoca şöyle bir sakalını sıvazladıktan sonra;

“Haa! Hanımın ayağı benim cübbeye takıldı, yırtıldı, demek ki o sesi duymuşsunuz.” der.

Komşusu ısrarlıdır, sormayı sürdürüp;

“Hocam, cübbeden hiç öyle ses çıkar mı?” deyince, Nasreddin Hoca dayanamaz;

“Yahu komşu, ne uzatıp duruyorsun, cübbenin içinde ben de vardım.” der.

37. Çaylak Olmanız Gerekir

Birkaç kafadar, Hoca’ya takılmak maksadıyla;

“Hocam, sen mürekkep yalamışsın, bilirsin. Bizim arkadaşlardan birkaçı kendi aralarında tartışmışlar ve tartışmayı bitirememişler.” derler. Hoca da merakla;

“Tartıştıkları konu nedir?” deyince, içlerinden birisi;

“Hocam, çaylak kuşu için altı ay erkek, altı ay dişi olur diyorlar, acaba doğru mu? Bu konuyu tartışıyorlar.”

Nasreddin Hoca bu, böyle şeylerin altında kalacak değil ya! Kafadarlara cevabını veriverir:

“Bakın çocuklar! Bunun doğru olup olmadığını anlayabilmek için sizin bir yıl çaylak olmayı denemeniz gerekir!. .”

38. Çiğnediğini Sanırlar

Günün birinde işgüzar bir adam Hoca’ya;

“Hocam, helada sakız çiğnenir mi?” diye bir soru sorar.

Hoca, soruya hemen cevap veremediği için;

“Oğlum, bekle ben bir kara kaplı kitaba bakayım.” der. Bir süre sonra soru sahibinin yanına gelen Hoca;

“Efendi, kara kaplı kitaba baktım, bununla ilgili bir bilgiye rastlayamadım, ama sen çiğnemesen iyi edersin.” der. Adam:

“Hocam, neden çiğnemeyeyim, madem kitapta yeri yok...” deyince Hoca;

“Oğlum nedeni var mı? Sen tuvalette sakızı çiğnerken kapının dışındakiler senin başka şey çiğnediğini sanırlar.” diye cevap verir.

39. Daha Şimdiden Yolu Yarıladık

Nasreddin Hoca ile hanımı seyahate çıkarlar. Bir süre gittikten sonra Hoca, hanımına sorar:

“Hanım, daha ne kadar yolumuz var?”

Hanımı şöyle bir düşündükten sonra;

“Efendi, bugün ve yarın da gidersek iki günlük yolumuz kaldı.” der.

Bunun üzerine hanımına dönen Hoca;

“Desene hanım, daha şimdiden yolu yarıladık.”

40. Damdan Düşenin Hâlinden Damdan Düşen Anlar

Hoca evinin damında çalışırken, olacak bu ya, aşağıya düşüverir. Haberi duyan komşuları;

“Hocam, geçmiş olsun, damdan düşmüşsün, çok üzüldük.” derler ve ardından soru üstüne soru sorarlar:

“Nasıl oldu?”

“Neden dikkat etmedin?”

“Bir daha dikkatli ol...”

Sorular uzadıkça, Hoca'nın da canı sıkılmaya başlar. Düşünür, taşınır ve bunların hepsini birden susturmak için komşularına;

“Komşular, sizin içinizde damdan düşeniniz var mı?” deyince, misafirler hep bir ağızdan;

“Yook...” diye cevap verir. Bu defa Hoca;

“Öyleyse boşuna konuşmayın, benim hâlimden ancak damdan düşen anlar!” der.

41. Denizin Suyu Niçin Tuzludur?

Günün birinde Hoca'nın da içinde bulunduğu toplulukta yarenlik edilirken, hazır bulunanlardan biri Hoca'yı imtihan edercesine bir soru sorar:

"Hocam, denizlerin suyu niçin tuzludur?"

"Aaa, bunu bilmeyecek ne var, balıklar kokmasın diye."

42. Dokuz Yüz Doksan Dokuzu Veren Allah Birini de Verir

Hoca'ya rüyasında dokuz yüz doksan dokuz akçe verirler, ancak Hoca;

"Bin olmazsa kabul etmem." diye direnirken uyanmaz mı?

Elinin boş olduğunu gören Hoca tekrar yatar ve avuçlarını açarak;

"Verin, kabulümdür, dokuz yüz doksan dokuzu veren Allah birini de verir!" deyiverir.

43. Dünyanın Merkezi Neresidir?

Günün birinde üç papazın yolu Akşehir'e uğrar. Burada Nasreddin Hoca ile sohbet eden papazlar, Efendi'nin bilgisini denemek isterler. İlk soruyu birinci papaz sorar:

"Hocam, dünyanın merkezi neresidir?"

Hoca hiç tereddüt etmeden eşeğini göstererek;

"Eşeğimin sağ ön ayağını bastığı yerdir." diye cevap verir.

İçlerinden biri itiraz eder:

"Bunu nereden biliyorsun?"

"İnanmıyorsanız ölçün."

Bu defa ikinci papaz sorar:

"Hocam, gökte kaç yıldız vardır?"

Hoca bu soruya da tereddüt etmeden yine eşeğini göstererek cevap verir:

"Gökyüzünde, eşeğimin kuyruğundaki kıl kadar yıldız vardır."

"Bunu ispatlayabilir misiniz?" denildiğinde Nasreddin Hoca;

"Arzu ederseniz sayabilirsiniz." der.

Hoca'nın sorulan sorulara verdiği cevaplar, papazları şaşırtınca üçüncü soruyu sormaktan vazgeçerler.

44. El Elin Eşegini Türkü Çağıra Çağıra Arar

Bir gün subaşının eşeği kaybolur. Hoca, birkaç komşusu ile birlikte eşeği aramaya çıkar. Hoca hem eşeği aramakta hem de türkü söylemektedir. Bu durumu yadırgayan komşularından biri Hoca'ya;

“Hocam, bu nasıl iş, insan kaybolan eşeği böyle türkü söyleyerek mi arar?” diye sorar.

Hoca bu lafın altında kalır mı?

“El elin eşeğini türkü çağıra çağıra arar.” der.

45. Elbette Şükredeceğim

Günün birinde Hoca'nın bir çocuğu olur. Bu sırada Hoca da bir yolculuktan dönmektedir. Komşularından birisi Hoca'yı karşılar;

“Hoca Efendi, oğlun oldu; müjdem ver.” der.

Haberi alan Hoca;

“Çok şükür ya Rabbi.” diye karşılık verir.

Bunun üzerine komşusu;

“Hocam, şükredeceğine müjdem versen.” deyince o, da;

“Yahu komşu, doğduysa benim çocuğum doğdu, sana ne, elbette şükredeceğim.” der.

46. Elbiselerin Hangi Tarafta ise Oraya Dön

Lüzumsuz adamın birisi Hoca'yı sıkıştırmak için bir soru sorar:

“Hocam, gölde abdest alırken hangi yöne dönmeliyim?”

Bu soru üzerine Hoca gülümser ve;

“Elbiselerin hangi tarafta ise oraya dön!” deyiverir.

47. Elin Ağzı Torba Değilsin ki Büzesin

Günün birinde Nasreddin Hoca ile oğlunun komşu köylerden birine işleri düşer. Birlikte yola çıkarlar. Yolculuk sırasında Hoca, küçük olduğu için önce oğlunu eşeğe bindirir. Biraz sonra karşılarına çıkan bir adam, eşek ve üstündeki çocuğu iyice bir süzdükten sonra;

“Hey gidi zamane gençleri hey! Hiç utanmadan kendileri eşeğe binerler, yaşlı, bilgin babalarını yürütürler!” diye söylenir.

Adam, yanlarından geçip giderken oğul da utancından kıpkırmızı olur, eşekten iner ve babasını bindirir. Biraz sonra karşılaştıkları adamlar da başlarlar söylenmeye:

“Aman, şuna da bak! Senin yaşın geçmiş, kemiğin kartlaşmış; hem işte geldin, işte gidiyorsun. Şu taze fidanı eşeğe bindir de yorma zavallıyı!”

Bu söz üzerine Hoca Efendi oğlunu da eşeğe bindirir ve baba oğul eşeğin üstünde yollarına devam ederler.

Bir süre bu şekilde yol aldıktan sonra birkaç kişi daha karşılarına gelir. Bunlar da başlarlar konuşmaya:

“Amma acımasız adamlar var şu dünyada!”

“Bu zavallı eşek ikinizi nasıl taşısın?”

Bu söz üzerine Hoca Efendi ve oğlu eşekten inerler. Eşeği önlerine katarak kırta kırta giderlerken karşılaştıkları adamlar da bu duruma karışmadan duramazlar:

“Allah Allah, bu ne budalalık yahu!”

“Bak yahu, eşek önlerinde bomboş, hoplaya zıplaya keyifle gidiyor.”

Bütün bunları duyan Hoca, adamlar uzaklaştıktan sonra oğluna der ki:

“Bak oğul, adamları gördün işte... Hiçbirini memnun edemedik... Ne yapalım elin ağzı torba değil ki büzesin.”

48. Ekmek Arası Kar

Günün birinde Hoca komşularını yemeğe davet eder. Misafirler sofraya oturduklarında görürler ki yemekler ziyafet yemeği filan olmayıp, günlük yemekler... İçlerinden biri Hoca'ya takılır:

“Yahu Hoca, sen koskoca Nasreddin Hoca'sın, bugüne kadar hiç yeni yemek icat etmedin mi?”

Hoca şaşkınlığını gizleyerek biraz düşünür gibi yapar ve adama dönerek;

“Haklısınız, vaktiyle bir yemek icat etmek istedim, ancak pek tadı tuzu olmadı, tuhaf bir şey oldu.”der.

Misafirler merakla sorarlar:

“Hocam, Hocam yeni keşfettiğin yemek neydi?”

Hoca şöyle bir düşündükten sonra;

“Ekmeğin arasına kar koyup yemek.” der.

49. Esnemekten Çenem İkiye Ayrılacaktı

Nasreddin Hoca'nın da içinde bulunduğu bir sohbet toplantısında geveze birisi hiç kimseye söz hakkı vermez. Sağdan, soldan konuşulurken hep geveze adam konuşur, Hoca da sıkıldığı için bol bol esner. Sohbet bittikten sonra geveze adam Hoca'ya;

“Yahu Hocam, siz hiç ağzınızı açmadınız?” deyince Hoca, gevezenin tekrar konuşmaya başlayacağını düşünerek;

“Be adam, nasıl ağzımı açmadım, esnemekten neredeyse çenem ikiye ayrılacaktı.” deyiverir.

50. Eşeginin Gönlü Olmadan Vermem

Günlerden bir gün Hoca'nın hoşlanmadığı bir köylüsü değirmene gitmek için Hoca'dan eşegini ister.

“Hoca Efendi, evde un kalmadı, eşegini versen de bir değirmene gitsem, buğdayımı öğütsem, gelsem.” der.

Hoca'nın niyeti eşeği vermemektir.

“Komşum, bu işte birinci derecede sorumlu olan eşektir, gideyim ona bir sorayım, ona göre ben de sana bir cevap vereyim.” der ve ahırın yolunu tutar.

Nasreddin Hoca'nın komşusu olanlara anlam veremez ama beklemekten başka da çaresi yoktur.

Biraz sonra Hoca ahırın kapısında görünür.

“Vallahi komşum, gözlerinle gördün işte, gittim eşeğe sordum. Hayvan diremiyor, gelmek istemiyor. Bana; ‘Sen beni her defasında köylülerin işlerine yolluyorsun da, neler olduğunu bilmiyorsun. Beni en ağır işlerde çalıştırıyorlar, dövüyorlar; o da yetmiyormuş gibi bir de sana küfrediyorlar.’ dedi.”

Hoca'nın ne demek istediğini anlayan komşusu;

“Hoca vermeyeceksen açık söyle. Hiç eşek konuşur mu?” deyince Nasreddin Hoca;

“Komşum, eşek her zaman konuşmaz ayda yılda bir konuşur, o da bugüne rastgeldi, eşeginin gönlü olmadan veremem.” der.

51. Eşegin Ayakları

Günün birinde Nasreddin Hoca sabah erkence evinden çıkar, Akşehir Çarşısı'na gider. Karşısına gelen bir adam selâm verdikten sora Hoca'ya hiç beklemediği bir soru sorar:

“Hoca Efendi, acaba eşegin kaç ayağı vardır?”

Eşeginden inen Hoca bastonuyla eşeginin ayaklarını teker teker saymaya başlar:

“Bir..., iki... üç... dört... Eşegimin dört ayağı varmış!”

Bu olaya yakından tanık olanlar şaşırıp kalırlar. İçlerinden biri dayanamayıp Hoca'ya tekrar sorar:

“Aman Hocam, eşegin kaç ayağı olduğunu bilmiyor muydun? Niçin teker teker saydın?”

Hoca, gülererek etrafındakileri şöyle bir baktıktan sonra;

“Elbette biliyorum, hiç bilmez olur muyum? Ama bu sabah eşegimin ayaklarına bakmayı unutmuştum. ‘Belki sayısında bir değişiklik olmuştur. ’ diye tekrardan sayıverdim!” der.

52. Eşegin Başı Değişmiş

Hoca eşegini bir ağaca bağladıktan sonra şöyle bir gezmek ister. Gezer tozar, ziyaretlerini yapar gelir ki ne görsün, eşeginin yuları çalınmış.

Duruma çok üzülen Hoca pazarda dolaşırken bir taraftan da eşeklerin başındaki yularları kontrol eder. Tam bu sırada bir bakar ki eşegin birinin kafasında kendi eşeginin yuları. . . Doğruca eşegin yanına varan Nasreddin Hoca eşek sahibinin duyacağı bir ses tonuyla;

“Yahu, yular bizim eşegin yularına benziyor, fakat eşegin başı değişmiş!” deyiverir.

53. Evinizi de Hatırlayın

Nasreddin Hoca günün birinde hastalanır. Yatak yorgan derken, Hoca'ya geçmiş olsun ziyaretleri başlar. Bir gün böyle, iki gün böyle... Bu arada Hoca da yatağın içerisinde ağrıların etkisiyle kıvrılmaktadır. Geçmiş olsuna gelen komşular da ilk geldiklerinde;

“Hocam, geçmiş olsun, ne oldu, nasılsın?” dedikten sonra hastayı bırakıp kendi aralarında sohbeti koyulaştırmaktadırlar. Hoca'nın hanımı da gelenlere şerbet ikram etmekte, bu arada vakit de ilerlemektedir. Çünkü her gelen oturmakta, bir türlü kalkmayı hatırlayamamaktadır.

Hocanın ağrısı çoktur ama misafirlere de “Kalkın gidin,” diyemez. Ne kadar inlerse de, sızılırsa

da, oflarsa da hepsi boşuna... Bütün bu ofultuların sonunda hiç kimse yerinden bile kıpırdamaz. Vakit epeyce ilerleyince misafirlerden birisi;

“Hocam, kusura bakma, geç oldu biz gidelim, daha sonra yine geliriz. Bir emrin olursa haberimiz olsun.” deyince, Hoca taşı gediğine koyuverir:

“Vallahi komşular bu öğüdümü iyi öğrenin: Bundan sonra hasta ziyaretine gittiğinizde evinizi de hatırlayın, başka bir diyeceğim yok, haydin güle güle.”

54. Evlerimizi Çoktan Başımıza Yıkmıştı

Nasreddin Hoca vaaz vermek için kürsüye çıktıktan bir süre sonra sözü dolaştırıp develere getirir:

“Ey cemaat, Allah’a şükredelim ki, deveye kanat vermemiş.”

Bu söz üzerine cemaatten birisi merakla sorar:

“Hocam, sebebi ne ola ki?”

“Kardeşlerim, eğer Allah deveye kanat verseydi, evlerimizi çoktan başımıza yıkmıştı.”

55. Gençlikle Yaşlılığın Hiç Farkı Yokmuş

Nasreddin Hoca komşuları ile bir sohbeti esnasında;

“Gençlikle yaşlılık arasında hiçbir fark yokmuş.” der. Bunun üzerine çevresindekiler;

“Olur mu Hocam, hem de dağ gibi fark var.” deyince Hoca;

“Komşular ben bunu denedim, gençliğimde bizim evin önünde bir taş vardı. O zamanlar kaldırmak istedim, kaldıramadım. Geçenlerde aklıma geldi, taşı tekrar kaldırmak istedim, yine kaldıramadım. Bu sebepten anladım ki gençlikle yaşlılığın hiç farkı yokmuş.” der.

56. Hangi Kıyamet

Günün birinde Hoca'nın ahabları Hoca'ya;

“Hocam, kıyamet ne zaman kopacak?” dediklerinde Hoca;

“Hangi kıyamet?” diye sorar.

Bu defa Hoca'nın dostları;

“Hocam, kaç kıyamet var ki?” deyince Hoca;

“Arkadaşlar iki kıyamet var. Hanım öldüğünde küçük, ben öldüğümde büyük kıyamet kopar. Siz bunlardan hangisini soruyorsunuz?” deyiverir.

57. Hanım İpe Un Sermiş

Günün birinde komşularından biri Nasreddin Hoca'dan çamaşır ipini ister. Komşunun tavrı Nasreddin Hoca'nın hiç hoşuna gitmez, çünkü komşu aldığı emaneti geri vermeyen biridir. Hoca;

“Komşucuğum, biraz bekle; ben ipi bulayım.” der.

Bir süre sonra Hoca kapıda görünür.

“Vallahi komşum, bizim hanım ipe un sermiş.”

Bu cevaba şaşırarak komşu kızgınlığını gizleyemez ve;

“Yahu Hoca Efendi; alay mı ediyorsun sen, hiç ipe un serilir mi?” der.

Hoca adamı umursamayan bir tavırla cevap verir:

“Ee! . . İnsan canı vermek istemeyince ipine un da serer, buğday da...”

58. Haydi Sen de Dişini Çektir

Günün birinde pazardan dönmekte olan Hoca'nın önünü bir komşusu keser ve derdini bir bir anlatır. Hoca onu biraz oyalamak isteyince komşusu tekrar;

"Ama Hocam, başım çok ağrıyor. " der. Hoca şöyle sağına soluna baktıktan sonra, düşünür gibi yapar ve ardından cevabını verir:

"Bak komşu, senin derdinin dermanını şimdi hatırladım. Bundan birkaç hafta önce benim de dişim ağrıyordu, epeyce direndikten sonra baktım olacak gibi değil, gittim dişçiye, dişimi çektirdim. Meğer başımın ağrısının dermanı buymuş. Haydi git sen de dişini çektir.”

59. Hekimlik Nedir?

Nasreddin Hoca'ya sormuşlar:

“Hekimlik nedir?”

O da en güzel cevabı vermiş:

“Ayağını sıcak tut, başını serin; gönlünü ferah tut, düşünme derin derin.”

60. Hınk Demenin Bedeli

Hoca'nın kadılık yaptığı yıllarda iki kişi birbirinden davacı olur. Bir süre sonra da Hoca'nın huzuruna gelirler. Hoca'nın;

“Derdiniz nedir, anlatın bakayım.” demesi üzerine, adamlardan biri bağırıp çağırarak konuşur:

“Kadı Efendi, bu adamdan davacıyım.”

Hoca adamı sakın olmaya davet eder ve;

“Önce sakın ol ve derdini anlat da bir dinleyeyim.” der.

“Bu adam ormanda odun keserken ben de onun yanındaydım. O baltayı ağaca her vurduğunda ben de ‘hınk’ diyerek yardımcı oluyordum. Adam ağaçları kesti kesmesine de ben paramı alamadım. Söyle buna Kadı Efendi, ödesin borcunu.”

Hoca adamları iyice süzdükten sonra, iyi birine benzettiđi oduncuya döner:

“Sen bu adamın borcunu niye ödemedin?”

“Aman Kadı Efendi, ben ona, ‘Hınk mınk de’demedim. Sonra hınk demenin bedeli mi olurmuş?”

Hoca her ikisini de dinledikten sonra kendine özgü yöntemle adaleti dağıtmaya karar verir.

“Olur, olur, bal gibi olur. Şimdi sen bu adama on akçelik borcunu öde bakalım.”

Oduncu şaşırır ama Kadı'ya da bir şey diyemez. Çıkarır on akçeyi Kadı'ya verir. Kadı madeni paraları duvara çarpınca sesler çıkmaya başlar. Bu sırada Hoca'da ‘hınk’ların bedelini isteyen adama dönerek;

“İşte, aldın hınklarının bedelini, haydi şimdi gidin.” der.

“Kadı Efendi, Kadı Efendi! Sen beni aldatıyorsun. İki ses çıkardın, bizim para ne oldu?”

Kadı, parayı oduncuya teslim ederken, öbürüne;

“Uzatma adam! Senin hınklarının bedeli de ancak on akçenin sesiyle ödenir.” der.

61. Hırsızın Hiç mi Suçu Yok?

Bir yaz gecesi Hoca ile hanımı sıcağa dayanamadıkları için damda yatmaya karar verirler.

Herkesin derin uykuya daldığı sırada hırsızlar Hoca'nın evine girerler ve buldukları her şeyi aldıkları gibi giderler.

Sabahleyin aşağıya, evine inen Hoca, eşyalarının çalındığını görünce, kapıya çıkarak bağırmağa başlar:

“Yetişin komşular, evimize hırsız girmiş; her şeyimizi çalmışlar!”

Hoca'nın sesini duyan komşuları, onun yanına gelirler ve arka arkaya sorular sormaya başlarlar:

“Ah Hocam, ah! Hiç insan geceleyin damda yatar mı?”

“Hocam, kapının arkasına sürgüsünü takmamış mıydın?”

“Hocam, kilit bozuk muydu yoksa?”

Hoca bakar ki soruların ardı arkası kesilmeyecek, dayanamaz;

“Bre komşular, doğru söylüyorsunuz da, bizim hırsızın hiç mi suçu yok?” der.

62. Hocaların Geçim Ruznamesi

Nasreddin Hoca günün birinde serinlemek için Akşehir Gölü'ne gider. Hoca'nın elbisesini çıkardığı bir anda cebinden kocaman bir cönk düşer. Cöngü görenler merakla açıp bakarlar ki içinde ölü nasıl yıkanır, cenaze namazı nasıl kıldırılır, telkin nasıl verilir gibi konular yazılıdır. Bunun üzerine Nasreddin Hoca'ya;

“Hocam, bununla ne yaparsın?” dediklerinde Hoca;

“Arkadaşlar, o önemli bir şey değil, hocaların geçim ruzname [geçim kaynağı]sidir .” der.

63. Hocam! Ayaklarımız Karıştı

Sıcak bir yaz gününde serinlemek için ayaklarını Akşehir Gölü'ne sokan çocuklar bir süre sonra ‘ayaklarımız karıştı’ diye kavga etmeye başlarlar. Hatta en küçük çocuk; ‘ayaklarımı kaybettim’ diye ağlamaya başlar.

O sırada oradan geçmekte olan Nasreddin Hoca, gürültünün olduğu tarafa doğru yönelir ve;

“Çocuklar, hayırdır, nedir bu gürültü?” diye sorar. İçlerinden biri;

“Hocam, Hocam, ayaklarımız karıştı, bunları nasıl ayıracağız?” der ve ardından ağlamaya başlar. Bunun üzerine Hoca;

“Çocuklarım, ağlamayın, ben şimdi sizin ayaklarınızı bulurum.” der ve hemen ardından

bastonunu suya daldırır. Sonra da çocukların ayaklarına vurmaya başlar. Ayakları acıyan çocuklar da

“Buldum” diyerek ayaklarını dışarıya çıkarırlar.

Dayağın korkusuyla diğer çocuklar da ayaklarını sudan çıkarınca Hoca, sıkıntıyı çözmüş olmanın verdiği keyifle yoluna devam eder.

64. Hocam Hiç Âşık Oldunuz mu?

Bir gün Hoca ve öğrencileri ders sırasında sohbet ederlerken, muzibin biri Hoca'ya sorar:

"Hocam!"

"Buyur evladım. "

"Hocam, hayatınızda hiç âşık oldunuz mu?"

Soru Hoca'nın hoşuna gider gitmesine de, bazı aile sırlarının da açığa çıkmasına gönlü razı değildir. Bu sebepten düşünür, taşınır ve;

"Çocuğum, bir keresinde tam âşık olacaktım, o sırada üzerime geldiler. " deyiverir.

65. İçinde Gitmeyin de Neresinde Giderseniz Gidin

Günün birinde Hoca'yı sıkıştırmak isteyen bir yakını;

“Hocam, biliyorsun hepimiz öleceğiz kabul, buna şüphe yok. Ancak benim aklıma takılan bir soru var, hep düşünürüm, acaba cenazenin namazı kılındıktan sonra tabutun neresinde gitmeliyiz?” der.

Hoca bu, şöyle bir düşünür ve cevabı yapıştırır:

“Tabutun içerisinde gitmeyin de neresinde giderseniz gidin.”

66. İnanmıyorsanız Gidin Ölçün

Nasreddin Hoca'nın komşuları Hoca'yı sıkıştırmak için;

“Hocam, sen bilgili adamsın. Bize dünyanın merkezinin neresi olduğunu söyleyebilir misin?” derler.

Hoca şöyle bir düşündükten sonra;

“Benim durduğum yer...” diye cevap verir.

Bunun üzerine komşular gülüşerek;

“Hoca Efendi bu nasıl cevap?” derler.

Hoca, hiçbir şey olmamışçasına komşularına;

“İnanmıyorsanız gidin, ölçün.” der.

67. İnce Eleyip Sık Dokumayı Sevmem

Nasreddin Hoca, günün birinde bahçesinin ortasında bir çukur kazmaya başlar. Komşularından biri;

“Hocam, hayırdır, ne yapıyorsun?” deyince Hoca;

“Yahu komşu, sokağın ortasındaki toprağı buraya gömeceğim, biliyorsun gelen geçen şikâyet ediyor.” der.

Komşusu bu defa;

“Peki komşu, buradan çıkan toprağı ne yapacaksın?” deyince Hoca cevabı yapıştırır:

“Komşu, komşu, ben öyle ince eleyip sık dokumayı sevmem.” der.

68. İnsanın Hayalindeki Çorbayı Bile İstiyorlar

Günün birinde Nasreddin Hoca'nın canı sıcacık bir çorba ister. Tencereleri şöyle bir açıp bakar, çorba yoktur. Bunun üzerine dumanı üzerinde, kokusu etrafa yayılan mis gibi leziz mi leziz bir çorba hayal etmeye başlar. Çorbanın kendisi olmasa da hayali bile güzeldir.

Hoca Efendi tam bu hayallerle kendisini avuturken birdenbire kapısı çalınır. Gelen komşusunun oğludur.

“Hocam, babam hasta yatıyor. Varsa bir tas çorba verseniz de içirsek...” deyince, Hoca üzüntülü bir tavırla cevap verir:

“Ah oğlum, keşke bir değil iki tas çorba olsaydı da verseydim. Babana ‘geçmiş olsun’ deyiver.”

Hoca, komşunun oğlunu uğurlayıp kapıyı da kapattıktan sonra kendi kendine söylenmeye başlar:

“Buna da pes doğrusu! Şu bizim komşular da amma adamlar yahu... İnsanın hayalindeki çorbanın bile kokusunu alıyorlar.”

69. İstedığın Kadar Vade Vereyim

Günün birinde Nasreddin Hoca bahçesinde fidanları budarken birdenbire bahçe kapısı açılır ve komşularından biri içeriye girer. Biraz hoşbeş ettikten sonra oradan buradan konuşmaya başlar.

Komşunun niyetini anlayan Nasreddin Hoca ona döner ve;

“Hayırdır komşu, bir arzun, isteğin mi var?” diye sorar.

Hoca'nın bu sorusundan cesaret alan adam;

“Hocam, biraz paraya ihtiyacım oldu, bana kısa bir süre sonra ödemek üzere biraz borç verebilir misin? Vadesi gelince öderim.” der.

Hoca, komşusunu iyi tanıdığı için der ki:

“Aman komşum, sen hem borç para istiyorsun hem de vade... Bunun ikisi birden olmaz, sen istediğinden borç para al da ben sana istediğin kadar vade vereyim.”

70. Kadiya Düşer

Bir köpek Akşehir'in ana caddelerinden birisine pisler. Caddenin sağında ve solunda oturanlar, “Sen temizleyeceksin, ben temizlemeyeceğim” diye tartışırken Nasreddin Hoca üzerlerine gelir. Bunun üzerine cadde sakinleri;

“Hocam, bu pisliği kim temizleyecek?” diye sorarlar.

Hoca, şöyle bir düşündükten sonra;

“Vallahi hemşerilerim burası ana yoldur, buranın pisliğini temizlemek de kadiya düşer.” der.

71. Kara Karga

Günün birinde Hoca ile hanımı Akşehir Gölü'ne çamaşır yıkamaya giderler. İkili, bir yandan çamaşırıklarını yıkarlarken, bir yandan da oturup sohbet ederler.

O sırada yanlarına simsiyah bir karga iner, çamaşırını dağıtır, sabunu da kaptığı gibi uçup gider.

Hanım bu duruma üzüldüğü kadar da şaşırır...

Hoca bakar ki eşinin sakinleşeceği yok, onu avutmaya çalışır:

“Hatun, canını sıkma, şimdi gider başka bir sabun getiririm ama, bak o karganın durumu bizden çok daha kötü. Ayrıca onun sabun isteyebileceği bir komşusu yok, sonra üstü başı da bizden çok kirli. Görmüyor musun simsiyah olmuş zavallı.”

72. Karşılamaya Geldik

Günün birinde Hoca eşeğine biner ve komşu köydeki bir ahabını ziyarete gider. Orada epeyce bir hâl hatır ettikten sonra izin ister ve tekrar evinin yolunu tutar. Yolu üzerinde karşılaştığı sözde muzibin biri;

“Aman Hocam, iki kardeş nereden gelip nereye gidiyorsunuz?” der.

Hoca kendinin eşek yerine konulduğunu anlayınca hemen cevabını verir:

“Aman efendim, bunu bilmeyecek ne var, ağabeyimizin geldiğini duyduk, biz de onu karşılamaya geldik.”

73. Katır Nereye Götürürse

Zor işlerinde kullanmak üzere Nasreddin Hoca bir katır alır. Katır alır almasına da katır oldukça huysuzdur, yanına kimseyi yaklaştırmaz, üzerine kimseyi bindirmez. Ancak Nasreddin Hoca çok zor şartlarda da olsa günün birinde katırın sırtına binmeyi başarır. Huysuz katır da Hoca sırtına biner binmez koşmaya başlar. Hoca üzerinde, katır altında o sokak bu sokak derken bir adam durumu görür;

“Hocam, hayırdır nereye böyle?” diye sorar.

Katırın üzerinde söylenenleri yarım yamalak anlayan Hoca;

“Vallahi ben de bilmiyorum, katır nereye götürürse oraya gidiyorum.” der.

74. Kendim ve Oğlağım İçin Öksürdüm

Nasreddin Hoca ile hanımı tam uykuya daldıkları sırada dışarıdan bazı sesler duyulur:

“Arkadaşlar, haydi içeri girelim.

“Hoca’yı öldürüp karısını kaçıralım.”

“Oğlağı da götürüp pişirelim.”

Hoca konuşmaları işitip yüksek sesle birkaç defa öksürünce hırsızlar da kaçıp gider. Ortalık sakinleşince Hoca’nın hanımı;

“Efendi, galiba sen korkudan öksürdün!” deyince, Hoca gülümseyerek cevap verir:

“Hayır hatun, hayır, ben korkudan ve senin için değil, kendim ve oğlağım için öksürdüm.”

75. Kırk Yıllık Sirke

Nasreddin Hoca'nın komşularından birisi turşu kurmak ister, fakat bakar ki evde keskin sirke yok. Hemen oğlunu çağırır;

“Oğlum, Nasreddin amcalarına git ve kırk yıllık bir keskin sirke al gel.” der.

Babasından emri alan çocuk, Hoca'nın kapısını çalır;

“Hoca amca, babam turşu kuruyordu, evde sirke kalmamış; bana, ‘Hoca amcanlardan kırk yıllık sirke al gel’ dedi.” der.

Hoca şöyle bir sakalını sıvazlar ve çocuğa dönerek;

“Babana selam söyle, kırk yıllık sirkeyi veremem, eğer her gelene verseydim, evde hiç kırk yıllık sirke kalır mıydı?” der.

76. Kırpıp Kırpıp Yıldız Yaparlar

Nasreddin Hoca bir akşamüzeri arkadaşlarıyla ayaküstü sohbet ederlerken yeni doğmakta olan ayı görürler. Arkadaşları muziplik olsun diye Hoca'ya sorarlar:

“Hocam, yeni ay doğunca eskisini ne yaparlar?”

Hoca bu, sorunun altında kalacak değil ya, hemen cevabını veriverir:

“Bunu bilmeyecek ne var arkadaşlar, kırpıp kırpıp yıldız yaparlar.”

77. Kimin Çaldığını Bilseydim?

Günün birinde, nasıl olmuşsa Nasreddin Hoca'nın eşeğini çalmışlar. Eşek bu ya! Hoca'nın da eli, ayağı... Kısacası her şeyi... Hem Hoca'nın daha eşekle yapılacak onca işi var. Eşine dostuna bu durumdan yakınır:

“İşlerim yarım kaldı, ne yapacağım bilmiyorum!”

Hoca eşeğinin derdiyle oflayıp puflarken, komşuları başlarlar gereksiz sorularla canını sıkmaya:

“Hayırdır Hoca Efendi, eşeğini mi çaldılar?”

“Hocam, hem kim çalmış, biliyor musun?”

“Ne zaman çalınmış senin eşek?”

Bu gereksiz sorulardan canı fena hâlde sıkılan ve bunalan Hoca dayanamaz, patlayıverir:

“Be hey komşular, kimin çaldığını bilseydim ben eşeği hiç çaldırır mıydım?”

78. Kokusuna Ne Diyeceksin?

Nasreddin Hoca ile dostları sohbet ederlerken misafirlerden biri yelleniverir. Bu duruma çok üzülen misafir, sesin mest sesi olduğunu ima etmek için mestlerini birbirine sürter. Adamın ne yapmak istediğini anlayan Hoca, onu mahcup etmeden kulağına eğilir ve;

“Komşu, tamam anladık sesini benzettin, ya kokusuna ne diyeceksin?” der.

79. Kurt Yokuş Yukarı Koşmasın

Hoca'nın yolu bir gün ormana düşer. Eşeğini bir kenara bırakıp şöyle temiz bir hava almak için çevreyi dolaşmaya çıkar. Bir süre sonra eşeğinin anırma sesleriyle birlikte geriye döner. Geriye döner dönmesine de eşeğini kurt çoktan yemiş ve yokuşa doğru kaçmaya başlamıştır bile.

Tam bu sırada komşularından birisi;

“Hocam, koş kurt kaçıyor!” diye bağırmaya başlayınca Hoca da;

“Komşum, boş yere bağırıp çağırma, ne de olsa bizim eşek gitti, hiç olmazsa tok karına kurt yokuş yukarı koşmasın.” der.

80. Kurusun Diye Güneşin Altına Dikmişler

Nasreddin Hoca bir gün camiden çıkıp evine doğru giderken tanımadığı bir adamla karşılaşır. Hoca ile selamlaştıktan sonra adam minareyi göstererek;

“Hoca Efendi, buna ne derler?” diye sorar.

Hoca, tereddüt etmeden;

“Kuyu!” cevabını verir.

Adam, Hoca'yı sıkıştırmak için;

“Hocam, anladım da kuyu nasıl böyle ters yüz olmuş?” deyince Hoca;

“Efendi, kuyuyu ters yüz ettikten sonra kurusun diye güneşin altına dikmişler.” deyiverir.

81. Marifet Cübbe ve Kavukta ise Al Sen Oku

Nasreddin Hoca günün birinde cami avlusunda dostlarıyla sohbet ederken tanımadığı bir adamla karşılaşır. Adamın elinde de bir mektup vardır. Mektubu Hoca’ya uzattıktan sonra;

“Hocam, bu mektubu bir okuyuversene!” der.

Hoca, mektuba şöyle bir bakar, aşağısını yukarısını gözden geçirdikten sonra mektubun Farsça olduğunu anlar ve adama;

“Oğlum ben bu mektubu okuyamadım, sen bunu başkasına okut.” der.

Adam bu cevap karşısında;

“Hocam, benim mektubumu niçin okumuyorsun?” diye ısrar edince;

“Evladım, ben Farsça bilmiyorum, onun için okuyamıyorum.” der.

Arsız adam öfkeyle Hoca’ya çıkarır:

“Hem üzerinde kavuğun, cübben olacak, hem de mektubu okuyamayacaksın, böyle hocalık mı olur?”

Hoca bu sözlerin karşısında epeyce kızar, fakat konumu gereği sabrını da gösterir. Adam, saçma sapan konuşmalarına devam edince, Nasreddin Hoca yerinden kalkar ve;

“Be adam, ne konuşup duruyorsun, eğer marifet cübbe ve sarıkta ise al sen oku.” deyip üzerinden çıkardığı iki emaneti onun önüne koyar.

82. Mavi Boncuk Kimdeyse Benim Gönlüm Ondadır

Hoca, birden fazla eşi olan kişilere sanki bir psikolog edasıyla seslenerek sorunlarını çözmeye çalışır. Hoca’nın iki evli olduğu günlerde hanımları merakla sorarlar:

“Hocam, hangimizi daha çok seviyorsun?”

Hoca daha önce, hanımlarına birbirinden habersizce birer mavi boncuk verdiği için rahat bir şekilde cevabını verir:

“Mavi boncuk kimdeyse benim gönlüm ondadır.”

83. Ne Fark Eder ki?

Nasreddin Hoca günün birinde pazara gitmeye niyetlenir ve ahırdan eşeğini dışarı çıkardıktan sonra binmek için birkaç hamle yapar. Ancak her defasında başarısız olur. Kendisini iyice toparlayan Hoca son bir hamle daha yaptığında eşeğe bineceğim derken öbür tarafa, burnunun üzerine düşmesin mi? Hoca'nın eşekten düştüğünü gören çocuklar hep bir ağızdan;

“Hoca eşekten düştü, Hoca eşekten düştü.” diye bağırışınca, o da kendisini şöyle bir toparlar ve;

“Yahu çocuklar, ne bağırıyorsunuz... Ben zaten eşeğin öbür tarafında da yerdeydim, şimdi de yerdeyim. Ne fark eder ki” deyiverir.

84. Ne Olur Komşu Biraz da Biz Ölelim

Ramazan ayının yazın tam ortasına geldiği yıllar... Gün uzun mu uzun, hava sıcak mı sıcak. . . Bir komşusu, Nasreddin Hoca'yla birkaç arkadaşını iftara davet eder.

İftar saati yaklaşır, sofraya otururlar. Ezan okunduktan sonra iftar edilip yeme içme faslına geçilecektir. Sofraya ilk olarak soğuk bir hoşaf tası konulur. Ancak ortada bir kurnazlık vardır. Evin sahibi, neredeyse kepçe büyüklüğünde bir kaşıkla, hiç nefes almadan hoşafı içmektedir. Misafirlerin ellerinde ise küçücük kaşıklar vardır. Üstelik, ev sahibi kepçeye benzeyen koca kaşığı hoşafa her daldırışında tuhaf sesler çıkarır.

“Ohhh. . . Öldüm!. . .”

Misafirler ise küçücük kaşıklarla ne hoşafın tadına varabilir, ne de kendi susuzluklarını giderebilirler. . . Nasreddin Hoca bir bakar, iki bakar ve ardından;

“Bu iş böyle olmaz.” diyerek ev sahibinin elindeki kepçeyi kapar ve;

“Be adam, kepçeyle biraz da biz içsek, belki biraz da biz ölürüz.” der.

85. Ne Zaman Teke Olacak?

Arkadaşları bir gün Hoca'ya;

“Hocam, senin burcun nedir?” diye sorarlar. Hoca da;

“Teke!” cevabını verir.

Bunu duyan arkadaşları hayret içinde;

“Hocam, böyle bir burç var mı? Biz bilmiyoruz da...” der.

“Rahmetli anam bana, ‘Benim burcum cedi, seninki de cedi olsun. ’ demişti.”

“Hocam, sen daha iyi bilirsin ama cedi ‘oğlak’ değil mi? Öyleyse burcun oğlaktır.”

Arkadaşının sözlerini dinleyen Hoca cevabını veriverir:

“Doğru söylüyorsun, burcum bir zamanlar oğlaktı. Aradan yıllar geçti, bu oğlak ne zaman teke olacak?” der.

86. Neler Çektiğimi Görün

Nasreddin Hoca eşeğinin dışında zaman zaman katır ve ata da biner. Uzak yolculuklarında tercih ettiği atı biraz huysuz olunca Hoca bunu satmak ister. Atı pazara çekince, alıcılar yaşını belirlemek için, atın dişine bakarken hayvan şaha kalkıverir. Ayaklarına baktıklarında çifte atar. Kısacası at huysuz mu huysuz... Etraftan;

“Yahu Hocam, huysuz atı kim alır?” filan deyince, attan canı yanan Hoca;

“Ben de biliyorum huysuz atı kimsenin almayacağını, ancak benim neler çektiğimi görmeniz için pazara getirdim.” der.

87. O Kadar Yıldız Var

Hoca günün birinde Konya’ya gelir ve camilerden birinde vaaz vermek için kürsüye çıkararak;

“Ey cemaat, biliyor musunuz, buranın havasıyla bizim Akşehir’in havası aynı.” der.

Cemaatten biri dayanamayıp;

“Hocam, nereden bildin?” diye sorunca Hoca;

“Bunu bilmeyecek ne var, orada ne kadar yıldız varsa, burada da o kadar yıldız var.” deyiverir.

88. O Şimdi de Benim Sözümü Dinlemez

Nasreddin Hoca hayatının bir döneminde Sivrihisar’da kâtiplik yapar. Bu arada subaşı ile de sürtüşür durur. İkilinin kavgası o kadar ileriye gider ki birbirleriyle konuşmayacak seviyeye gelir.

Gün gelir, vakit geçer, subaşı ölür. Halk subaşıyı defnettikten sonra Nasreddin Hoca’ya;

“Haydi Hocam, talkını ver.” deyince Nasreddin Hoca;

“Bu hiç mümkün değil, çünkü subaşı benimle kūs idi, o şimdi de benim sözümü dinlemez.” der.

89. Oğlumun Babası Öldü de Onun Yasını Tutuyorum

Nasreddin Hoca, günün birinde karalara bürünmüş vaziyette sokağa çıkar. Onun bu hâlini görenler;

“Hocam, hayırdır, biz seni hep yeşil cübbenin içinde görüyorduk, ne oldu da karalara büründün?” deyince Hoca, soruların ardı arkasının kesilmeyeceğini anlar ve;

“Sormayın dostlar oğlumun babası öldü de onun yasını tutuyorum.” der.

90. On Yıllık Sözümden mi Döneyim Bilmem ki?

Hoca bir gün dostlarıyla sohbet ederken konu döner dolaşır Hoca'nın yaşına gelir ve arkadaşlarından biri sorar:

“Hoca Efendi, kaç yaşındasın?”

Hoca hiç düşünmeden;

“Elli...” deyiverir.

Bir başka arkadaşı da;

“Yahu Hocam! Sen on yıl önce de ‘elli’ diyordun. On yıl geçti hâlâ ‘elli’ diyorsun. Bu nasıl iştir?” diye sorar.

Hoca hiç istifini bozmadan cevabını verir:

“Beyler, söz ağızdan bir kere çıkar. Siz istiyorsunuz diye, bu yaştan sonra on yıllık sözümden mi döneyim?”

91. Ona İyi Bir Koca Bul

Nasreddin Hoca'nın komşularından birisinin kızı vardır. Anne ve baba kızlarından yaka silkmektedirler. Düşünürler, taşınırlar ve Nasreddin Hoca'ya gitmeye karar verirler.

“Hocam, benim kıza muska mı yapacaksın, yoksa kendinden daha güçlü bir hocaya mı göndereceksin? Ne yaparsan yap!” deyince, Hoca sakalını şöyle bir sıvazlar ve;

“Komşu, komşu, sen hocayı, muskayı bırak da ona iyi bir koca bul, o zaman onun dertleri kökünden sona erer.” der.

92. Onu Bana Sorun Bana

Nasreddin Hoca'nın hanımı ölür, öğle namazından sonra defnedilecektir. Namazdan sonra cami hocası yüksek sesle sorar:

“Merhumeyi nasıl bilirdiniz?”

Cemaat de hep bir ağızdan;

“Allah rahmet eylesin, iyi biliriz.” der.

Ardından da cenaze omuzlara alınıp giderken Nasreddin Hoca bir cemaate, bir de tabutun içindeki cenazeye baktıktan sonra derin bir ah çeker ve sessizce;

“Yahu siz, kimi kimden soruyorsunuz, siz onu bana sorun bana.” der.

93. Ödeşmiş Olmadık mı?

Hoca bir gün şehre un satmaya gider. Akşama doğru işini bitirince hem günün yorgunluğunu atmak hem de una bulanmış kıyafetlerini temizlemek için hamamın yolunu tutar.

İçeriye girince hamam çalışanlarının kendisi ile ilgilenmemesine çok canı sıkılırsa da bunu pek dert etmez. Güzelce yunur yıkanır, üstünü başını temizler, sonra da ücretini öder ve çalışanlara fazlasıyla bahşiş bırakır.

Hoca bu, başından geçenleri unutmuyor mu hiç? Unutmaz... Aradan birkaç gün geçer. Hoca çok temiz ve güzel bir şekilde giyinir kuşanır, yine hamamın yolunu tutar. Kafasında da hamam çalışanlarından geçen gelişindeki ilgisizliğin hesabını sormak vardır.

Hocanın güzel kıyafetleri karşısında hamamcılar ona hizmet etmek için âdeta yarışırlar. Hatta çıkışta onu kapıya kadar uğurlarlar.

Görevliye ücreti ödeyen Hoca, fazla bahşiş yerine çok az bir bahşiş bırakır. Bahşişi gören çalışanlar kendi aralarında homurdanmaya başlarlar:

“Adama bak, kendisine ne güzel hizmet ettik... Hizmetimizin karşılığı bu mu? Bu ne biçim bahşiş?”

Hoca, hamam çalışanlarından daha önceki ilgisizliğin hesabının sormanın tam zamanının geldiğini anlar ve;

“Yahu, ne bağrışıp duruyorsunuz, geçen hafta üstüm başım un içinde geldiğimde yüzüme bile bakmadınız, fakat ben o zaman size iyi bahşiş verdim, bugün ise siz benim kürkümeye bakarak iyi hizmet ettiniz. İlkinde ben size iyi bahşiş verdim, şimdi ise tersini yaparak ödeşmiş olmadık mı?” der.

94. Ölçmüş Biçmiş Gidiyor

Günün birinde Nasreddin Hoca yolda giderken birkaç kişiyle karşılaşır. Onlar;

“Hocam, dünya kaç arşındır? Biz anlayamadık. Sen görmüş geçirmiş adamsın, bize bir cevap ver.” deyince, Hoca Efendi şöyle bir düşünüyüm diye başını kaldırdığında bir de ne görsün, karşı mahalleden mezarlığa doğru bir cenaze gidiyor. Cenaze, Hoca'nın imdadına yetişince o da hemen cevabını veriverir:

“Arkadaşlar, ben de sizin sorunuzun cevabını biliyordum, ama bakın benden önce şu giden cenaze cevabı verdi. Görüyor musunuz o, ölçmüş, biçmiş ve gidiyor.”

95. Önden Buyur Yiğidim

Günlerden bir gün Hoca, ziyaret için mezarlığa doğru yola koyulur. Oraya varınca birdenbire karşısına kocaman bir köpek çıkar.

Hoca korkudan ne yapacağını şaşırır. Bulduğu taşı kaptığı gibi köpeğe fırlatır.

Köpeğe”hoşt hoş” diye bağırarak onu korkutup uzaklaştırmak ister. Köpek de köpek ha! Korkup kaçacağı yerde daha çok hırlar ve Hoca'nın üzerine doğru hücum eder.

Hoca, bakar ki köpeğin kaçmaya hiç niyeti yok. Çareyi bir mezar taşının arkasına sığınmakta bulur ve;

“Anlaşıldı. Mademki bana senden önce geçiş yok, sen önden buyur yiğidim.” der.

96. Ördek Çorbası İçiyorum

Nasreddin Hoca hayattayken büyük bir kıtlık olur. Bırakın eti, bir lokma ekmeği bile bulmak çok zordur. Evde bulduğu kuru ekmeğin parçalarını alan Hoca, Akşehir Gölü'nün kenarına geldiğinde bir de ne görsün, gölde ördekler yüzüyor. Hoca, bunlardan birkaçını yakalamak isterse de başaramaz. Ardından da yorgun argın bir ağacın gölgesine oturur ve evinden getirdiği kuru ekmeği suya bandıra bandıra yemeye başlar.

O sırada çevreden geçmekte olan insanlar, Hoca'nın bu garip hâlini görünce dayanamaz ve sorarlar:

“Hayrola Hocam, ne yapıyorsun?”

Nasreddin Hoca:

“Görmüyor musunuz, ördek çorbası içiyorum.” diye cevap verir.

97. Padişah mı Büyük Çiftçi mi?

Nasreddin Hoca bir köye gittiğinde halk, Hoca'yı imtihan etmek ister:

“Hocam, padişah mı büyük, yoksa çiftçi mi?” diye bir soru sorarlar.

Hoca şöyle bir arkasına yaslanır, sonra da sakalını sıvazlar ve;

“Bunu bilmeyecek ne var, elbette çiftçi büyük, eğer çiftçi olmasa padişah acından ölürdü.” der.

98. Parayı Veren Düdüğü Çalar

Nasreddin Hoca günün birinde evinin ihtiyaçlarını gidermek üzere eşeğine biner ve pazara doğru yola koyulur. Bir süre gittikten sonra çocuklar Hoca'nın yolunu keserler ve;

“Hocam, nereye gidiyorsun?” diye sorarlar.

“Pazara gidiyorum.”

“Bize düdük alır mısın?”

“Elbette alırım.”

Bu arada çocuklardan birisi Hoca'ya bir miktar para verir, diğerleri ise Hoca'ya iyi dileklerde bulunurlar.

Pazar alışverişini bitiren Hoca, yorgun argın evine doğru dönerken çocuklar yolunu keserler.

“Hocam, hoş geldin.”

“Hoş bulduk çocuklar.” der.

Ardından çocukların istekleri başlar:

“Hocam, bizim düdük, Hocam benim düdük, Hocam bana yok mu?” gibi sözleri işiten Hoca, cebinden çıkardığı düdüğü para veren çocuğa uzatır. Bu defa diğer çocuklar;

“Olur mu Hocam, hani bize, hani bize?” diye şikâyete başlarlar. Bunun üzerine Hoca;

“Çocuklar, çocuklar! Parayı veren düdüğü çalar, bakın arkadaşınız parayı verdi, düdüğünü nasıl öttürüyor.” deyiverir.

99. Peşin Parayı Görünce Ne de Güzel Gülüyorsun

Nasreddin Hoca komşularından birine borçlu olup bir türlü ödeyememektedir. Alacaklı birkaç

defa kapıyı çalınca Hoca;

“Komşu, çok kısa bir süre içerisinde borcumu sana ödeyeceğim.” der.

Komşusu biraz şaşkın vaziyette;

“Bu iş nasıl olacak, ne zaman ödeyeceksin?” deyince Hoca;

“Bak komşu, kapının önüne çalı ekdim, çalılar ilkbaharda yeşerecek, sonra çalıları sertleştirecek...”

“Eee...”

“Kapının önünden geçen koyunların yünleri çalılara takılacak...”

“Sonra?”

“Sonra mı, bu yünleri toplayacağız, hatunla birlikte kabartacağız, sonra kirmanda eğireceğiz, son olarak da pazarda satacağız. O zaman senin paranı ödeyeceğim.” deyince alacaklı acı acı gülmeye başlar.

Alacaklısının bu tavrı üzerine Hoca;

“Ah komşu ah, peşin parayı görünce ne de güzel gülüyorsun.” der.

100. Pilavla Görüşüvereyim

Akşehirli zenginlerden bir tanesi Nasreddin Hoca’yı iftara çağırır. Sofraya oturdukları zaman ilk olarak çorba gelir. Çorbadan bir kaşık alır almaz ev sahibi hizmet edenlere;

“Bu nasıl çorba, çabuk değiştirin!” der.

Arkasından sofraya güzel bir et yemeği gelir. Ev sahibi yemekten bir parçayı yedikten sonra öfkeli bir sesle;

“Nerede bu aşçı? Ben ona baharat koyma demedim mi? Çabuk değiştirin bu yemeği!” der.

Et yemeğinden sonra sıra baklavaya gelir. Baklavayı gören Hoca ‘Bakalım buna ne kusur bulacak?’ diye içinden geçirirken ev sahibi âdeta kükreyerek;

“Ahmak herifler, aç karnına baklava yenir mi? Kaldırın bunu.” der.

Bu sırada Nasreddin Hoca yerinden fırlar ve arkada sırasını beklemekte olan etli pilavdan yemeğe başlar. Hoca’nın bu hareketi karşısında şaşırان ev sahibi;

“Aman Hocam, ne yapıyorsun? Sofraya getirseydik...” deyince Hoca cevabını verir:

“Vallahi Efendi, sen sofraya gelenlerin hesabını göredur. Ben biraz pilavla görüşüvereyim.”

101. Saçlarım Sakalımdan Daha İhtiyardır da Ondan

Hoca, günün birinde berberde tıraş olurken, müşterilerden birisi;

“Hocam, maşallah, saçları ağartmışsın, lakin sakalın pek o kadar değil, neden acaba?” deyince o da;

“Beyim, bunda bir aksilik yok, saçlarım sakalımdan daha ihtiyardır da ondan.” der.

102. Saklarlar da Kışın Yerler

Misafirlerden birisi, Nasreddin Hoca'nın evinde yatıya kalır. Akşam yemeği yenildikten sonra sohbet edilir, yatma zamanı gelince yataklar açılır. Vakit ilerlediği için karnı acıkan misafir;

“Bizim eller bizim eller

Yatarken üzüm yerler”

diye bir türkü tutturamaz mı?

Bu türkünün sonunun nereye varacağını anlayan Nasreddin Hoca da elini kulağına atar ve;

“Sizin eller sizin eller

Yatarken üzüm yerler

Bizde böyle âdet yoktur

Saklarlar da kışın yerler.” der.

103. Sana Gelir miydin?

Günün birinde Hoca'nın eşeği çalınır. Bunun üzerine Hoca sokakta yüksek sesle;

“Eşeğimi çaldılar, hırsızlar eşeğimi çaldılar.” diye bağırır.

Sesi işiten Kadı, Hoca'yı yanına çağırarak;

“Eşeği nasıl çaldırdın, kime çaldırdın, ne zaman çaldırdın?” gibi sorular sorar.

Bu sorulara kızan Nasreddin Hoca;

“Kadı Efendi, Kadı Efendi! Eğer bu soruların cevabını bilseydim sana gelir miydim?” der.

104. Sana Ne?

Nasreddin Hoca akşam namazından sonra eve doğru giderken geveze bir adamla karşılaşır:

“Hocam, az önce buradan bir tepsi baklava götürüyorlardı.”

“Giderse gitsin, bana ne elin baklavasından.” deyince adam;

“Yok Hocam, baklava sizin eve gidiyordu.” der.

Öfkelenen Hoca;

“Be adam, giderse gitsin, bizim eve giden baklavadan sana ne?” diyerek adamı azarlar.

105. Sapasağlam Ölüyorum

Nasreddin Hoca günün birinde hastalanır ve yorgan döşek yatar. Nasreddin Hoca bu, sevilen birisi, bütün eş dost ziyaretine gelir ve;

“Hocam, geçmiş olsun.”

“Hayırdır Hocam, dün sapasağlamdın, birdenbire ne oldu?” diye sorarlar.

Hoca, ziyaretçilerin gelip gitmesinden memnundur, ancak soruların ardı arkası kesilmeyince;

“Sormayın dostlarım, ben sapasağlam ölüyorum.” der.

106. Sen Evini Taşı

Evinin yerinden memnun olmayan köylünün biri, sıkıntısını anlatmak üzere Nasreddin Hoca'ya gelir:

“Hocam, evde gün ışığına hasret kaldık. Evim güneş yüzü görmüyor. Bu sıkıntıma bir çare bul.”

Nasreddin Hoca, evinden şikâyetçi olan adam hakkında bilgi sahibi olmadığından merakını gizleyemez ve sorar:

“Yahu komşu, senin toprağın filan yok mu?”

“İlahi Hoca Efendi, köylü adamın tarlası olmaz mı hiç?”

“Madem tarlan var, o hâlde güneş de görüyordur.”

“Yahu Hocam, tarladır bu, elbette güneş görür.”

Hoca, bu lüzumsuz soruyu soran köylüye iyi bir ders vermek niyetindedir. Adama şöyle uzun uzun bakarak cevap verir:

“Oh, ne güzel! Güneş senin evine gelmiyorsa sen evini tarlaya götürüver.”

107. Sen O Zaman Tozun Dumanın Ne Olduğunu Anlarsın

Nasreddin Hoca ile mollası İmad birlikte ava çıkarlar. Bir süre dolaştıktan sonra İmad bir kurt yavrusunun ininin içerisine girdiğini görür ve ardından o da girer. Uluma sesleri üzerine ana kurt da ine gelince Nasreddin Hoca inden içeriye girmek isteyen ana kurdun kuyruğundan tutar. Kurt yavrusunu kurtarmak için içeriyi zorlarken her taraf toz duman içinde kalır. İmad içeriden bağırır:

“Hocam, bu ses, gürültü nedir?”

Hoca da;

“Oğlum İmad, sen dua et de kurdun kuyruğu kopmasın; eğer kurdun kuyruğu koparsa sen o zaman tozun dumanın ne olduğunu anlarsın.” der.

108. Sendeki Alacağım Başka

Nasreddin Hoca bir gün yolda giderken eski tanıdığına rastlar. Adam vaktiyle Hoca’dan borç para almış; ancak ödememiştir. Bu sebeple de pek ortalarda görünmemektedir. Hâl hatır sorduktan sonra Hoca;

“Mehmet Efendi, benden aldığın borcun üzerinden epey zaman geçti. Haydi artık öde de kurtul.” der.

Mehmet Efendi ezilip büzülür. O sırada yanlarından geçmekte olan bir adam Mehmet Efendi’ye acır ve onu Hoca’nın dilinden kurtarmak için;

“Hoca, sen onu bırak. Esas borçlu benim.” der.

Öfkelenen Hoca münasebetsiz adamı uyarır:

“Sendeki alacağım başka, o biraz dursun. Benim bundan alacağım var. Ben onu istiyorum.”

109. Senin Gibilere Muhtaç Olmamak İçin

Cimrilerden birisi Hoca'ya takılır:

“Hocam parayı çok sevdiğini öğrendim, acaba neden?”

Hoca bu kendini bilmeze cevapta gecikmez;

“Senin gibilere muhtaç olmamak için.” deyiverir.

110. Senin İçin Yanıyorsa Bilmem

Günün birinde komşularından biri Nasreddin Hoca'yı yemeğe çağırır. Hoşbeşten sonra sofraya kurulur, Hoca da tabaktakileri afiyetle yer. Yemek faslı bittikten sonra ev sahibi Hoca'nın önüne kara kovan balından bir tabak kor. Balın kaliteli olduğunu anlayan Hoca, kaşık kaşık balı yemeye başlayınca ev sahibi dayanamaz;

“Hocam, eğer balı ekmeksiz yersen içini yakar.” der.

Hoca, şöyle bir arkaya doğru yaslanır ve ardından da ekler:

“Vallahi komşu, benim içimin filan yandığı yok, senin için yanıyorsa bilmem.”

111. Seninle de Konuşulmuyor ki

Bir akşam üzeri Nasreddin Hoca ile hanımı avluda oturmuş, sohbet etmektedirler. Tuhaf bir hâli olan Hoca, hanımına sorar:

“Hanım, bizim komşu değirmenci Ahmet Efendi'nin adı neydi?”

Kocasının dalgın hâlini merak eden hanım bu soru karşısında şaşırarak;

“Hoca Efendi, bu nasıl söz? ‘Ahmet Efendi’ dedin ya.” der.

Bozuntuya vermeyen Hoca soruyu değiştirir:

“Dilim sürçtü. Ne iş yaptığını soracaktım.”

“Efendi, sana ne oldu? ‘Değirmenci’ dedin ya.”

Üste çıkmaya çalışan Hoca;

“Hatun nerede oturuyor diye soracaktım.” der.

Şaşkına dönen hanım dayanamaz ve;

“Efendi, sana bir şeyler mi oldu ne... Az önce ‘komşu’ dedin ya.”

Hanımının her sorusuna karşı çıktığını gören Hoca biraz da kızarak;

“Yahu hanım, iki söz edelim dedik, burnumdan getirdin. Seninle de konuşulmuyor ki!” deyiverir.

112. Sondaki Est’leri Görmüyor musun?

Hoca, medresede öğrenciyken Arapça ve Farsça derslerini de okumuştur. Ancak günlük hayatta bu dilleri pek kullanmadığı için unuttur. Bir işgüzar da Hoca’nın Arapça ve Farsça bilip bilmediğini anlamak için onu sıkıştırmaya başlar:

“Hocam, iyi hoş adamsın; seni çok severim. Ama Farsça bilmediğin için vaazlarından yeterince yararlanamıyorum.”

Bunun üzerine Hoca öfkeyle adama çıkışır:

“Be adam, benim Farsçayı bilmediğimi de nereden çıkardın? Dinle bakalım, Farsça nasıl konuşulmuş, nasıl Farsça şiir okunmuş:

‘Mor menekşe boynun eğmiş uyurest,

Kâfir soğan kat kat urba giyerest. ’

Soruyu soran işgüzar, önceleri şaşırırsa da kendisini hemen toparlayarak Hoca’ya bir soru daha sorar:

“Aman Hocam sen de! Farsça bunun neresinde ki?”

Hoca bu, altta kalır mı hiç! Adamı önce dikkatle süzer, sonra da tebessüm ederek cevabını yapıştırır:

“Neresinde olacak yahu! Sonlarında elbette. . . Sen oradaki ‘est’leri görmüyor musun?”

113. Suyunun Suyu

Yakın köylerden birinde oturan bir ahababı Nasreddin Hoca’yı ziyarete gelir. Yatiya kalacak olan konuk Hoca’ya bir tavşan hediye eder. Hoca da konuğunu elinden geldiğince ağırlar.

Ertesi hafta tanımadığı bir adam Hoca’ya komşu olur. Adam;

“Hoca Efendi, ben geçen hafta tavşan getiren efendinin komşusuyum.”

Hoca, hediye edilen tavşanın suyuyla bir çorba hazırlatır ve sofraya getirerek;

“Afiyetle iç. Bizim hanım bu çorbayı senin köylünün getirdiği tavşanın suyundan yaptı.”

Üçüncü hafta aynı köyden iki kişi birden gelir ve;

“Biz o tavşanı getiren efendinin köyündeniz.”

“Buyurun.” der Hoca, “Bu çorbayı o tavşanın suyundan pişirdi bizim hanım.”

Dördüncü haftada birkaç kişi birden gelince Hoca köylülere ders vermek ister. Önlerine bir tas sıcak su koyuverir. Köylüler içtiklerinin sıcak su olduğunu fark edince şaşırıp kalırlar. Fırsatını yakalayan Hoca verir veriştirir:

“Ulan köftehorlar, hemşeriniz dört hafta önce bir tavşan getirdi, her hafta birileri gelip konuk oldu. Artık tavşan kalmadı. Varın köye haber verin!”

114. Şıkır Şıkır Akçeler

Nasreddin Hoca'nın kadı olduğu günlerden birinde gürültülü bir şekilde kapısı açılır ve iki adam içeri girerler. Adamlardan biri diğerinin yakasını tutarak Hoca'nın huzuruna getirir. Son derece hiddetli olan adam Hoca'nın ‘Ne oluyor?’ demesine fırsat vermeden anlatmaya başlar:

“Kadı Efendi, bu adam rüyamda benden şıkır şıkır yirmi akçe aldı. İstiyorum, vermiyor. Şikâyetçiyim.”

Kadı Efendi rüyada yirmi akçe alan adamı yanına çağırır ve yirmi akçe vermesini ister. Şaşkına dönen adam Kadı'nın sözünü dinler ve yirmi akçe verir. Akçeleri alan Kadı önündeki çekmeceye şıkır şıkır akçeleri saydıktan sonra rüya sahibine;

“Al bakalım şu şıkırtıları...” der. Sonra da akçeleri sahibine vererek, sakalını sıvazladıktan sonra;

“Haydi güle güle. Bir daha birbirinizin hakkını yemeyin.” diye seslenir.

İki adam dostça ayrılıp giderlerken Kadı'nın yanında hazır bulunanlar da karara hayran kalırlar.

115. Tarifesi Bende Kaldı

Ciğeri çok seven Hoca bir gün bir okka ciğer ile evine dönerken yolda karşılaştığı bir dostu Hoca'ya bir yemek tarifi vermek ister:

“Hocam, sana öyle bir tarif vereceğim ki parmaklarını yiyeceksin.”

Dostu tarife başlayınca Hoca;

“Tarif karışık iş, bu benim aklımda kalmaz. Sen bunu bir kâğıda yazıver.” der.

Tarifi alan Hoca yiyeceği ciğerin hayali ile eve doğru ilerlerken bir çaylak alçalır ve oldukça dalgın olan Hoca'nın elinden ciğeri kaparak kaçır. Bu durumda yapacak bir şeyi olmayan Hoca,

aylağın ardından bakakalır ve elindeki tarifin yazılı olduğu kâğıdı havaya kaldırarak;

“Boşuna sevinme, tarifesi bende kaldı. Ağız tadıyla yiyemeyeceksin.” deyiverir.

116. Tatlı Bir Uyku Uyumuştum

Nasreddin Hoca günün birinde eşeğine biner ve Konya'nın yolunu tutar. Ancak Konya yolu uzundur, birkaç gece yollarda konaklaması gerekmektedir. Sabah erkenden çıkılan yolculukta akşam olunca Hoca bir köyde konaklamak ister. Öyle de yapar ve aldığı bir kapıda ‘Tanrı misafiri’ deyip orada konuk edilir. Bu arada Hoca çok acıkmıştır. Hâl hatırdan sonra ev sahibi Hoca'ya;

“Hocam yoldan geldin, susuzluk, uykusuzluk var mı?” deyince Hoca;

“Vallahi kardeşim, gelirken bir pınarın başında tatlı bir uyku çekmiştim.” deyiverir.

117. Tazıya Döner

Cimri bir kişiliğe sahip olan dönemin subaşını pek sevmeyen Nasreddin Hoca ile subaşının arası pek de iyi değildir. Subaşı bir gün Hoca'dan tavşan kulaklı, karınca belli bir tazı ister. Köpekten anlamayan Hoca, birkaç gün sonra sokakta yakaladığı tombul bir köpeği subaşıya götürür. İsteddiği gibi bir köpekle karşılaşmayan subaşı Hoca'ya;

“Aman Hocam, ben senden böyle tombul köpek mi istedim? Benim istediğim ince belli bir tazı olacaktı. Sen tutmuş tombul bir köpek getirmişsin.” der.

Bütün bunları sabırla dinleyen Hoca gülümseyerek cevabını veriverir:

“Merak etmeyin subaşı hazretleri, bu köpek bir aya kalmaz tazıya döner.”

118. Tokadın Bedeli

Günlerden bir gün adamın biri Nasreddin Hoca'nın ensesine bir tokat atar. Hoca da adamı tuttuğu gibi Kadı Efendi'ye götürür. Hoca;

“Kadı Efendi, bu adam bana tokat attı. Şikâyetçiyim.” der.

Tokadı atan adam Kadı Efendi'nin tanıdığı çıkınca Kadı Efendi kararını verir ve şöyle der:

“Tokat atmanın bedeli bir akçedir. Ver de kurtul.”

Adam bir akçeyi getirmeye gider ama bir türlü gelmez. Beklemekten sıkılan Hoca kalkıp Kadı Efendi'nin ensesine bir tokat atar ve ardından cevabını veriverir:

“Kadı Efendi, adamın parayı getireceği yok. Getirirse de sana attığım tokadın cezası olarak alıverirsin.”

119. Tuzun Sayesinde Aklımız Denk Oldu

Nasreddin Hoca tuzlu yemekleri sevmezmiş. Olacak bu ya hanımı da bütün yemekleri tuzlu pişirmiş. Bir ziyafette, önüne konulan çorbaya bol bol tuz atmaya başlar. Sofradakiler şöyle bir bakarlar Hoca hiç de tuzu bırakmıyor. Bunun üzerine içlerinden biri;

“Hocam, yemeklere çok tuz atma, aklı geriletir.” der.

Hoca, sakalını şöyle bir sıvazladıktan sonra, adamın yüzüne bir bakar ve;

“Efendi efendi, tuz yemesem benim aklım herkesin aklıyla nasıl denk olabilir?” der.

129. Uykumu Kaybettim, Onu Arıyorum

Gecenin ilerlemiş bir saatinde Nasreddin Hoca sokakta gezerken bekçiler tarafından yakalanır ve sorguya çekilir:

“Efendi, bu saatte sokakta ne arıyorsun?” dediklerinde Hoca gayet olgun bir şekilde;

“Uykumu kaybettim, onu arıyorum.” deyiverir.

121. Ya Eyüp İp Olursa

Hoca bir gün camide vaaz etmektedir:

“Kardeşlerim, değerli Müslümanlar! Doğruluktan ayrılmayın, yalan yere yemin etmeyin!”

Bu arada cemaat içinde oturmakta olan Eyüp Efendi’ye gözü ilişir.

Tanıdıklarının Eyüp Efendi’nin adını doğru söyleyemediklerini, bu sebeple onun adını çok farklı seslendirdiklerini hatırlar ve evirir, çevirir sözü onun adına getirir:

“Kardeşlerim, sizlere söylüyorum. Sakın ola ki çocuklarınızın ve torunlarınızın adlarını Eyüp koymayın.”

Dinleyenler şaşırırlar. Hoca’nın Eyüp Peygamber’in adını beğenmediğini sanıp kızanlar bile olur. Kalabalıktan uğultu yükselince Hoca işi şakaya döker.

“Eğer siz çocuklarınıza, torunlarınıza Eyüp adını verirsiniz, günün birinde insanlar onu söyleye söyleye İp’e çevirirler.”

122. Yağım, Biberim, Tuzum, Ateşim Ne Olacak?

Nasreddin Hoca yakaladığı bildircinleri temizledikten sonra bunlardan güzel bir yemek yapar ve komşularını davet etmek için evden çıkar. Hoca'yı takip eden bir komşusu da yemeği tenceresine boşaltıp, yakaladığı canlı bildircinleri tencerenin içerisine bırakıp gider.

Hoca, komşularını davet ettikten sonra, yemeği koymak için tencerenin kapağını açtığı anda bir de ne görsün, yemeğin yerinde yellere esiyor. Bu arada canlı bildircinler da uçup giderler.

Hoca kısa bir süre içerisinde kendisini toplar ve elini açarak;

“Allah'ım, inanıyorum, senin her şeye gücün yeter. Buna şüphe yok. Bildircinlere can verdiğine inanıyorum, onları kurtardığına da inanıyorum. Pekiyi, benim; yağım, biberim, tuzum, ateşim ne olacak?” deyiverir.

123. Yata Yata Usandım, Biraz da Dolaşmaya Çıkacaktım

Mevsimlerden yazdır. Bu aralarda Hocamızın da canı bir şeylere sıkılmıştır. Şöyle hava almak için dışarı çıkar.

Hava sıcak mı sıcak... Hoca'nın iç çamaşırları da sıcaktan dolayı sıırıslam olur. Hoca, terli elbiselerini değiştirebilmek için uygun bir yer ararsa da bulamaz.

Yol boyu giderken karşısına bir mezarlık çıkar. Hemen mezarlığa girip mezar taşlardan birinin arkasında üzerini değiştirmeye başlar.

Olacak bu ya, tam da o sırada mezarlığın yakınından geçmekte olan birkaç atlı adam, Nasreddin Hoca'yı yarı çıplak vaziyette görünce;

“Be adam, bu nasıl hâldir? Senin ne işin var bu vaziyette mezarlıkta?” derler.

Hoca bakar ki atlılar kızgın... Hemen, onların hoşlarına gidecek bir cevap vererek paçayı kurtarır:

“Ne olsun, burası benim mezarım... Yata yata usandım da biraz dolaşmaya çıkacaktım.”

124. Yorgan Gitti Kavga Bitti

Bir gece Nasreddin Hoca ile hanımı odalarına çekilirler. Ancak bir süre sonra dışarıdan gelen gürültü patırtı sesleri ile uyanırlar. Mevsim kıştır, Hoca Efendi aceleyle üzerine yorganını alarak dışarıya çıkar. Bakar ki birkaç genç kavga etmektedir. Hemen onlara öğüt vermeye başlar:

“Yapmayın, etmeyin.” derken, olacak bu ya, Hoca'nın üzerindeki yorgan da bir tarafa düşer. Gürültü patırtı çıkaranların bir kısmı kavga eder gibi görünürken bir kısmı da yorganı kaptıkları gibi kaçarlar. Bir süre sonra adamlar kavgayı bıraktıklarında Hoca bir de ne görsün?

Yorgan gitmiş. Hanımı, üzgün bir şekilde eve dönen Hoca'ya sorar:

“Ne oldu Efendi? Hani yorganın nerede?”

Hoca yorganı kaybetmenin üzüntüsüyle;

“Sorma hatun, kavganın sebebi bizim yorganmış; yorgan gitti, kavga bitti.” diye cevap verir.

125. Aklın Varsa Göle Koş

Nasreddin Hoca günün birinde eşeğine binerek ormana odun kesmeye gider. Kuru odunlardan epeyce kestikten sonra bunları eşeğine yükler ve evin yolunu tutar. Ancak, yolda aklına, kestiği odunların yanıp yanmayacağı konusu gelir ve ince kuru dallardan birkaçını tutuşturur.

Başlangıçta odun çıtır çıtır yanarken Hoca ve eşi gayet rahattır. Fakat bir süre sonra kuru odunların tamamı yanmaya başlayınca Nasreddin Hoca'yı bir telaş alır ki sormayın. Bu arada odunların yanmasıyla birlikte semeri de yanmaya başlayan eşek iyice huysuzlanır ve hoplayıp zıplamaya başlar. Eşegin bu acı haline çok üzülen Nasreddin Hoca yüksekçe bir yere çıkar ve;

“Eşğim, aklın varsa göle koş, yoksa hâlin duman...” deyiverir.

126. Ay da Çıktı Ama Ben de Neler Çektim Neler?

Geceleyin ay ışığının etrafı aydınlattığı bir saatte Nasreddin Hoca evde suyun olmadığını öğrenince, kova ve testi alıp kuyuya gider. Nasreddin Hoca kovayı kuyuya sarkıtığında bir de ne görsün, kuyunun içerisinde kocaman bir ay...

“Hay Allah, ayın kuyuda ne işi var?”

Hoca, ayın kuyuya düştüğünü sanarak evine gelir, ipin yanına çengeli de alarak tekrar kuyunun başına döner. Çengeli ipe bağlayarak kuyudan aşağıya sarkıtan Nasreddin Hoca, çengelin bir taşa takılması üzerine var gücüyle asılmaya başlar. Bir asılır, iki asılır, üç asılır, ancak çengel çıkmaz.

Biraz daha kendisini çengeli çekmeye hazırlayan Nasreddin Hoca var gücüyle ipi çekince, çengelin takıldığı taştan kurtulmasıyla birlikte sırtı üzerine düşer. Bir süre toz toprak içinde kaldıktan sonra Hoca, kendisine gelir ve gökte ayı gördükten sonra;

“Ay çıktı ama ben de neler çektim neler?” deyiverir.

127. Aynı Yöne Gittiğimi Görmemek İçin

Hoca bir gün eşeğe ters binerek giderken, karşısına çıkanlar merakla sorarlar:

“Hoca Efendi, niçin eşeğe ters biniyorsun?” Hoca gülümseyerek cevap verir:

“Eşekle aynı yöne gittiğimi görmemek için...”

128. Bağdat’a Gitmem Gerekir

Günün birinde komşularından birisi Hoca’nın kapısını çalar ve;

“Hoca Efendi, senden bir isteğim var.” der.

“Nedir komşu?”

“Hocam, Bağdat’ta bir dostum var, ona mektup yazmak istiyorum, fakat benim yazım çok kötü. Mümkünse bu mektubu yazıversen.” deyince Hoca;

“Olmaz, çünkü benim Bağdat’a gidecek vaktim yok.” der.

Hoca’nın yanlış anladığını zanneden komşusu;

“Hocam, Bağdat’a gitmeyeceksin, mektubu yazıvereceksin.” deyince Hoca adamı başından savmak için yeni bahaneler uydurur ve;

“Ah dostum! Bir bilsen benim yazım ne kadar kötü, ancak kendi yazdığımı kendim okuyabiliyorum, bu sebepten de Bağdat’a gitmem gerekir.” der.

129. Ben Perdeyi Buldum ve Çalıp Duruyorum

Bir gün Nasreddin Hoca’yı ziyafete davet ederler. Yeme içme faslından sonra saz çalan bir misafir sazını ortaya çıkararak;

“Hocam, saz çalmasını bilir misin?” diye sorar.

Hoca da hiç düşünmeden, sözünün sonunun ne olacağını aklına kestirmeden;

“Evet, çalarım.” deyiverir.

Bunun üzerine sazı Hoca’ya uzatırlar. Ne perde, ne mızrap... Hiçbir şeyi bilmeyen Nasreddin Hoca sazı eline alır ve gelişigüzel mızrapla tellere vurmaya başlar. Sazdan garip garip sesler çıkınca oradakiler;

“Hoca Efendi, bu nasıl saz çalış? Bunun da bir çalma usulü vardır, seninki saz çalma değil işkence.” derler.

Nasreddin Hoca, saz çalmasını bilmediğini belli etmemek için kahkahayı basar ve;

“Arkadaşlar, bunda şaşılacak ne var? Bu işte perde arayanlar, aramaya devam etsinler,

bakın ben buldum ve çalıp duruyorum.” deyiverir.

130. Ben Sağlığında Sağdaki Yolu Tercih Ederdim

Günün birinde odun getirmek için dağa giden Nasreddin Hoca, kesmek için üzerine oturduğu bir dalı dibinden kesmeye başlar. Bu sırada oradan geçen bir köylü;

“Hocam, ne yapıyorsun? Bak, birazdan üzerine oturduğun dal kırılır, yere düşer, ölürsün.” der.

Hoca, hiç oralı olmaz, dalı kesmeye devam eder. Çok geçmeden Hoca dalla birlikte aşağıya düşer. Köylünün konuşmasından hisse çıkaran Hoca, üstünü başını silkeledikten sonra kalkar ve adamın arkasından koşarak ona yetişir;

“Arkadaş, sen benim düşeceğimi bildin, o halde öleceğimi de bilirsin. Söyle bakayım ben ne zaman öleceğim?” der.

Adam, “Yok, ben bilmem, Allah’tan başka kimse bilmez.” filan derse de Hoca’yı bir türlü ikna edemez. Adam daha fazla baskıya dayanamayınca da;

“Hoca Efendi, eşeğinle yola çıktığında, eşek üç defa yelleyecek. Birincisinde dizinden aşağısının, ikincisinde göbeğinden aşağısının dermanı kesilecek, üçüncüsünde ise canın çıkacak.” der.

Kestiği dalların yanına dönen Nasreddin Hoca, odunları eşeğine yükler ve evine doğru yola çıkar. Yolu üzerinde eşek birinci defa yellediğinde, Hoca’nın dizinden aşağısında, ikinci defa yellediğinde göbeğinden aşağısında canı kalmaz. Eşek üçüncü defa yellediğinde ise Nasreddin Hoca “Öldüm” diyerek kendisini yol kenarına bırakır.

Bir süre sonra yolları üzerinde Hoca ve eşeğini bulan köylüler de Hoca’nın öldüğünü sanarak, onu evine götürürler. Su kaynatırlar, imamı çağırırlar. İmam, Hoca’yı güzelce yıkar, kefenler. Ardından cenaze namazını da kıldıran imam;

“Haydin, cenazeyi omuzlayın.” der. Cemaat de tabutu omuzlarına alarak mezarlığa doğru yola çıkar. Cenaze bir süre taşındıktan sonra bir yol ayrımına gelince cemaat arasında ‘Hangi yoldan gitsek daha kısa olur?’ diye bir tartışma başlar.

Bu sırada Nasreddin Hoca tabuttan başını çıkararak;

“Ey cemaat, boşuna tartışıp durmayın; ben sağlığında hep sağdaki yolu tercih ederdim.” deyiverir.

131. Benim Kuşumun Düşündüğünü Görmüyor musunuz?

Hoca, pazar yerinde bir kuşun iki akçeye satıldığını görür.

Hoca, kuşun iki akçe satıldığını görünce sevinir ve;

“Bu küçücük kuş iki akçe ederse benim evdeki hindim onlarca akçe eder.” der. Sonra da evine gider ve hindiye yakaladığı gibi pazarın yolunu tutar; ancak Hoca'nın hindisinin yüzüne kimse bakmaz. Biraz bağırıp çağırmadan sonra zor ve şer Hoca'nın hindisine de iki akçe veren olur ama Hoca'nın kafasının taşı iyice atar;

“Be adamlar! Biraz önce küçücük kuşa iki akçe verdiniz, görmüyor musunuz benim hindim onun on katı daha büyük.” deyince, pazarcılar;

“Hocam, o kuş dediğin papağandır, o konuşur, bu sebepten kıymetli.” Deyince Hoca dayanamaz;

“Yahu, siz o kuşun konuştuğunu söylüyorsunuz da benim kuşumun düşündüğünü neden görmüyorsunuz?” der.

132. Biz Onun Ayağına Gideriz

Nasreddin Hoca'nın hocalığı halk arasında ermişliğe kadar ilerleyince günün birinde hemşerileri;

“Hocam, senin bir ermiş olduğunu, istediğin her şeyi ayağına getirttiğini söylüyorlar. Fakat bunu biz göremedik; şu kerametini bize gösterir misin?” diye sorarlar.

Bu sözler karşısında şöyle bir kendini toparlayan Nasreddin Hoca;

“Ey dağ, haydi yanıma gel.” diye üç defa seslenir.

Nasreddin Hoca ve hemşerileri bakarlar ki dağın kıpırdadığı filan yok. Herkes, Hoca ile dalga geçmeye hazırlanırken Hoca yerinden kalkıp yürümeye başlayarak;

“Hemşerilerim, biliyorsunuz bizde kibir diye bir şey yoktur. Ne yapalım, dağ bizim ayağımıza gelmezse biz onun ayağına gideriz.” deyiverir.

133. Bizim Eve Geliyor

Günün birinde Nasreddin Hoca'nın komşularından birisi vefat eder. Hoca da komşu hakkı diyerek başsağlığı dilemeye gider. Bu sırada evdekiler yüksek sesle ağlamaktadır.

“Ah, bizi bırakıp da nereye gidiyorsun, hem de ocağı, ateşi olmayan yere...”

Hoca bu sözleri iyice dinledikten sonra ev sahibinden izin ister ve doğruca evine gelerek hanımına;

“Hanım, hanım! Sorma başımıza gelenleri, söylenenlere bakılırsa rahmetli komşumuz bizim eve geliyor.” der.

134. Bunu Sana Haber Vermeye Geldim

Nasreddin Hoca ile hanımı evde sohbet ederlerken hanımın sancısı tutar ve kıvranmaya başlar. Bu arada Hoca’ya;

“Hoca Efendi, git bana bir hekim çağır.” der.

Nasreddin Hoca tam evden çıkacağı sırada hanımı;

“Bey! Gitme, sancım geçti.” der.

Hanımının uyarısına rağmen Hoca hiçbir şey olmamışçasına doktorun yanına gider ve;

“Doktor Bey, hanımım sancılanmıştı, beni de sana göndermişti. Tam evden çıkarken sancısının geçtiğini söyledi; ben de bunu sana haber vermeye geldim.” der.

135. Büyüyünce Ganem Derler

Nasreddin Hoca Hicaz’a gider. Dönüşte herkes Hoca’yı karşılar, hoş beş sırasında hemşerilerinden birisi;

“Hocam, Arabistan’da epeyce kaldın, her hâlde Arapçayı da öğrenmişindir.” deyince Hoca;

“Evet, öğrendim.” der.

Bunun üzerine hemşerisi sorar:

“Pekiye Hocam orada deveye ne derler?”

“Hemşerim, sorduğun soru çok büyük olmadı mı?”

“Pekiye, küçüğünden soralım, pıreye ne derler?”

“Hemşerim, bu defa da çok küçüğünden sordun, bunların ortası yok mu?”

Bu sırada soru sorma sırası bir başka hemşerisine gelir:

“Tamam, Hocam onlar kuzuya ne derler?”

Hoca, bu soruyu duyunca şöyle bir kendine gelir ve cevap verir:

“Hemşerilerim, onlar kuzuya bir şey demezler; ancak kuzu büyüyünce ganem [koyun] derler.”

136. Çekirdeğiyle Tarttı

Hoca pazardan bir okka hurma alır ve evine gelir. Akşam olunca da hanımıyla birlikte yemeye başlarlar. Hocanın hanımı bir de bakar ki, kocası hurmaları çekirdeği ile birlikte yiyor. Bunu üzerine Hoca'ya dönerek;

“Efendi, hurmayı çekirdeğiyle mi yiyorsun?” diye sorar.

Hoca bu soru karşısında;

“Elbette çekirdeğiyle yiyorum, çünkü pazarcı bana onu çekirdeğiyle tarttı.” diye cevap verir.

137. Daha Ne Kadar Gitmemi İstiyor?

Bir gece vakit ilerleyince Hoca ile hanımı odalarına çekilirler. Biraz sonra hanım seslenip;

“Hoca Efendi, biraz öteye gidiver.” deyince Hoca da cübbesini sırtına aldığı gibi sokağa çıkar. Epeyce yürüdüktan sonra sabaha karşı bir tanıdığı ile karşılaşır.

“Hocam, hayırdır, sabahın köründe nereye böyle?” deyince Hoca;

“Vallahi komşu ben de bilmiyorum. Yalnız senden bir ricam var, bizim eve git ve hanıma bir sor, bakalım daha ne kadar gitmemi istiyor.” der.

138. Elbette Eşle Birlikte Ben de Kaybolacaktım

Günün birinde Nasreddin Hoca eşeğini kaybeder. Bunun üzerine Hoca'nın bütün eşi dostu toplanarak kaybolan eşi aramaya başlarlar. Bu arada Nasreddin Hoca bir taraftan eşeğini ararken bir taraftan da;

“Çok şükür ya Rabbi! Çok şükür ya Rabbi!” deyip durur.

Bu sesi işiten Hoca'nın dostları;

“Hocam, eşeği aramaya başladığımızdan beri ‘çok şükür ya Rabbi! Çok şükür ya Rabbi!’ deyip duruyorsun, bunun sebebi nedir?” diye sorunca Nasreddin Hoca;

“Bu soruyu niçin sorduğunuzu anlayamadım. Bunu bilmeyecek ne var, eşeğin üzerinde olmadığım için şükrediyorum.” der.

Hoca'nın dostları merakla bir defa daha sorarlar.

“Peki, eşeğin üzerinde olsan ne olacaktı?” deyince Hoca, bir şey olmamışçasına;

“Efendiler, bunu bilmeyecek ne var, elbette eşle birlikte ben de kaybolacaktım.”

139. Elinden Almak Kolay Olur

Bir gece Hoca'nın evine hırsız girer. Tuhaf sesler işiten hanımı Hoca'yı uyandırarak;

“Hoca, kalk bir tıkırtı var, galiba eve hırsız girdi.” deyince Hoca;

“Hanım, boş ver, sen yatmana bak, o çalacak bir şey bulabilirse elinden almak kolay olur.” deyiverir.

140. Hanım Sen de Haklısın

Nasreddin Hoca'nın kadılık yaptığı yıllarda evinin kapısı çalınır. Hoca, kapıyı açında karşısında komşusunu görür. Komşusu çıkışircasına Hoca'ya seslenir:

“Kadı Efendi, filan adamdan şikâyetçiyim.”

Hoca, komşusunu sakinleştirmeye çalışarak sorar:

“Nedir, anlat bakayım.”

Şikâyetçi adam, anlatır, anlatır ve Hoca başını kaldırarak;

“Haklısın.” der ve adamı yolcu eder.

Çok geçmeden Hoca'nın kapısı tekrar çalınır, bu defa gelen de yolcu ettiği adamdan şikâyetçidir. Hoca Efendi adamı dinler ve ardından;

“Haklısın.” der ve onu da yolcu eder.

Olanları içeriden işiten Hoca'nın hanımı hayretle;

“Yahu, sen ne biçim kadıydın? İki şikâyetçi de birden haklı olur mu?” deyince, Hoca çaresiz bir şekilde;

“Hanım sen de haklısın.” demek zorunda kalır.

141. Hem İnsan Dövüyorlar Hem de Zorla Helva Yediriyorlar

Hoca, günün birinde Konya'da bir helvacı dükkânına girer ve hiçbir şey söylemeden helva yemeye başlar. Dükkân sahibi;

“Yahu arkadaş, kimsin, nesin, para yok pul yok, sen kime danıştın da helvamdan yiyorsun?” der.

Fakat Hoca, bu sözleri duymazdan gelerek helva yemeye devam eder. Dükkân sahibi de para alamayacağı bir adam olduğunu zannederek, Hoca'yı dövmeye başlar. Bu sırada bir taraftan dayak yiyen Hoca bir taraftan da helva yemeye devam eder. Araya girenlerin de yardımıyla şöyle bir kenara çekilen Hoca;

“Yahu bu Konyalıları da anlamak çok zor, hem insanı dövüyorlar hem de zorla helva yediriyorlar.” deyiverir.

142. İyi ki Gömleğin İçinde Ben Yoktum

Nasreddin Hoca'nın hanımı günün birinde çamaşır yıkar. Daha sonra da yıkadığı çamaşırını kurusun diye evinin arkasındaki ağaçlara asar. Bunlardan kalın olanlarını daha çabuk kuruması için iyice gerer.

O gece bahçeden bazı sesler duyan Nasreddin Hoca hanımına seslenir:

“Hanım hanım, çabuk benim yayımı okumu ver, bahçede hırsız var.”

Hanımından oku ve yayı alan Nasreddin Hoca, bahçedeki bir karaltıya nişan alır.

Sabah olunca bir de bakar ki insan zannettiği kendi gömleği değil mi? Bu duruma çok sevinen Hoca hanımına dönerek;

“Hanım, iyi ki gömleğin içinde ben yoktum, aksi takdirde çoktan ölmüştüm.” deyiverir.

143. Kazan Doğurdu

Nasreddin Hoca komşusundan bir kazan ister, kazanın dışını küle sıvar, bulgurunu kaynatır, sonra da kazanı güzelce temizler ve içerisine küçük bir tencere koyarak komşunun kapısını çalar. Komşu kazanın içindeki tencereyi görünce şaşkın bir şekilde Hoca'ya sorar:

“Hocam, bu tencere ne?”

“Komşu, senin kazan hamıyleymiş, doğurdu.” der.

Komşu bu işten memnun kalır. Bir gün böyle, iki gün böyle derken günün birinde Hoca, komşusundan bir daha kazanı ister. Komşusu da sevinçle kazanı verir. Fakat aradan günler geçmesine karşılık Hoca kazanı bir türlü getirmez. Bir şeyler sezinleyen komşusu Hoca'nın kapısı çalar:

“Hocam, bizim kazanı verir misin?”

“Komşu, senin kazan öldü.” der.

Bunun üzerine komşu sinirli bir şekilde Hoca'ya çıkışır:

“Yahu Hocam, hiç kazan ölür mü?”

Hoca, bıyık altından gülerek komşusuna cevap verir:

“Be adam, kazanın doğurduğuna inanıyorsun da öldüğüne neden inanmıyorsun?”

144. Kürsüden İnnek de mi Aklına Gelmiyor?

Hoca, günün birinde vaaz etmek için caminin kürsüsüne çıkar, fakat bir türlü konuşamaz. Sağına döner, soluna döner, tavana bakar, cemaate bakar ve;

“Ey cemaat, görüyorsunuz, birkaç dakikadır düşünüyorum ama size söyleyecek bir söz aklıma gelmedi.” der.

Bu sırada Hoca'nın oğlu da kürsünün önündeymiş, başını kaldırır ve babasına;

“İlahi baba, kürsüden innek de mi aklına gelmiyor?” deyiverir.

145. O Ters Bir Kadındır

Günün birinde Nasreddin Hoca'nın hanımı ırmak kenarına çamaşır yıkamaya gider. O, ırmaktan kova ile su alırken, ırmağa düşüverir.

Hanımının ırmağa düştüğünü gören komşuları hemen Hoca'ya koşarlar ve;

“Hocam, hanımın ırmağa düştü.” derler.

Haberi alan Hoca, ırmağın akıntısının tersi yöne doğru koşmaya başlayınca komşuları;

“Hocam, yanlış yerde arıyorsun, bak ırmak aşağıya doğru akıyor.” derler.

Bu söz üzerine Nasreddin Hoca;

“O ne ters bir kadındır, siz onu bilmezsiniz, ırmağın tersine gider!” der.

146. Secdeye Kapanmasından Endişe Ediyorum

Hoca günün birinde Konya'ya gelir ve geceyi geçireceği bir hana gider. Hava da soğuk mu soğuk, rüzgârlı mı rüzgârlı... Gece olunca handan çatır çutur sesler gelmeye başlayınca, Hoca hancıya seslenir:

“Hancı, hancı! Neredeyse bu han yıkılacak.” deyince hancı hiç oralı olmaz:

“Hocam, bir şey olmaz, sen istirahat et, o duyduğun sesler binanın Allah'ı

zikretmesidir.” der. Bunun üzerine Nasreddin Hoca dayanamaz ve;

“Hancı, hancı! Ben de ondan korkuyorum. Zikrederken birden bire coşup da ya secdeye kapanırsa...” der.

147. Senin İşine Akıl Sır Ermez

Nasreddin Hoca'nın parası çalınır; o da namazdan sonra parasının bulunması için dua etmeye başlar. Bu sırada Hoca'nın hemşerilerinden birisi de deniz yolculuğu sırasında fırtınaya yakalanır, o da;

“Ya Rabbi, eğer bu fırtınadan kurtulur, sağ salim memleketime varırsam, Hoca Efendi'ye iki yüz akçe vereceğim.” diye dua eder.

Hoca'nın hemşerisi fırtınadan kurtulur. Sağ salim Akşehir'e geldiğinde Hoca'ya iki yüz akçeyi verir. Hoca parayı aldıktan sonra;

“Allah'ım, ben bu parayı nerede kaybettim, sen nerede buldurdun, gerçekten senin işine akıl sır ermez.” der.

148. Tasla Ortaya Getirecektim

Hoca'yı bütün konu komşu sırayla yemeğe çağırır. Bir gün, bir hafta, bir yıl derken günün birinde Hoca'nın ahbabları;

“Hocam, hep biz sizi yemeğe çağırıyoruz, bir de siz bizi çağırırsanız olmaz mı?” deyince Hoca;

“Komşular, ben fakir bir adamım, kıt kanat geçiniyorum, ben size vereceğim ziyafetin altından kalkamam.” derse de işin içerisinden çıkamaz ve komşularını davet eder.

Hoca'nın hanımı bu işten rahatsız olur:

“Bu kadar adama ne yedireceksin, ne diye eve çağırdın, evde yiyecek hiçbir şey yok.” deyince Hoca, hanımına;

“Hanım, sen üzülme, sen bana bir boş çorba tası ver, gerisini merak etme.” der.

Misafirler eve geldikten sonra Hoca boş çorba tasını alır ve onların yanına varır:

“Komşularım beni bağışlayın, evde odun yok, yağ yok, pirinç yok... Eğer bunlar olsaydı çorbayı pişirip gördüğünüz bu tasla ortaya getirecektim” der.

149. Taşları Bağlamışlar, Köpekleri İnsanın Üzerine Salıyorlar

Hoca soğuk bir kış günü, eşeğine binerek başka bir köye doğru yola çıkar. Hoca, köye doğru yaklaştığında köpekler havlayarak üzerine doğru gelince o da savunmaya geçer ve yerde bulduğu taşlara sarılır, fakat taşlardan hiçbirisini yerinden kaldıramaz. Çünkü bütün taşlar buz tutmuştur. Hoca bir dener, iki dener, fakat kurtuluşun olmadığını anlayınca elini açar ve;

“Allah’ım, burası nasıl bir memleket, şaşırdım. Görmüyor musun, taşlarını bağlamışlar köpeklerini insanın üzerine salıyorlar.” der.

150. Utancımdan Buraya Saklandım

Günün birinde Hoca’nın evine hırsız girer. Hoca da korkusundan bir dolabın içerisine saklanır. Hırsız evi epeyce bir karıştırdıktan sonra çalacak hiçbir şey bulamaz ve son olarak bir de dolabın içine bakmak amacıyla kapağı açar ki bir de ne görsün; içeride Nasreddin Hoca... Hırsız şaşkın bir vaziyette;

“Yahu Hocam, sen burada mısın? Burada ne yapıyorsun?” deyince Hoca;

“Arkadaş, kusura bakma evde çalınacak bir eşyam olmadığı için utancımdan buraya saklandım.” deyiverir.

151. Üzerine Bir Altın Daha Vermen Gerekir

Günün birinde Hoca’nın yanına heyecanlı bir adam gelir ve elindeki altını uzatarak;

“Hocam, bu altını bozabilir misin?” der.

Hoca altını eline şöyle bir alır, altını üstünü inceler gibi yapar ve;

“Bu altın eksik olduğu için bozamam.” der.

Bu defa adam;

“Tamam eksik bozuver, benim acilen paraya ihtiyacım var.” deyince Hoca;

“Yavrum altının o kadar eksik ki üzerine bir altın daha vermen gerekir.” deyiverir.

152. Ya Tutarsa?

Hoca, günün birinde kepçeyi, tencereyi alıp Akşehir Gölü’nün kıyısına gider; başlar elindeki kepçeyle bir şeyler yapmaya. Bu durumu görenler merakla izlemeye başlar. İçlerinden biri dayanamayıp sorar:

“Hocam, ne yapıyorsun?”

“Görmüyor musunuz? Göle yoğurt mayalıyorum.”

“İlahi Hocam, hiç göl maya tutar mı?”

“Arkadaşlar, dostlar, ben de biliyorum tutmayacağını; ancak, ya tutarsa!” deyiverir.

153. Yanlışlık İlamda Değil Bal Çömleğinde

Kadının biri, yaptığı iş karşılığında bir çömlek bal veya tereyağını rüşvet olarak almaktadır. Hoca Efendi de bu işi bilmekte olup çömleğin alt kısmına güzelce sığır pisliğini doldurur, üzerine bir parmak kadar bal koyarak Kadı'nın yanına varır. Kadı, çömleği görünce sevinir ve Hoca'nın ilam işini hemencecik çözer.

Kadı, akşam evine vardığında çömleği açar, bir de ne görsün, çömleğin ağzından bir parmak bal, geriye kalanı sığır pisliği. Bunun üzerine Kadı hemen Hoca'ya haber gönderir ve;

“Hoca'nın ilamında küçük bir eksiklik var, onu düzeltmemiz lazım, mahkemeye gelsin.” der.

Haberi alan Hoca gülümsedikten sonra;

“Yanlışlık ilamda değil, bal çömleğinde!” cevabını verir.

154. Yeni Aldığım Çarıkları Giymemiştim

Hoca, sonbaharda tarlasına tohum attıktan sonra çift sürmeye başlar. Olacak bu ya tarlada bulunan kocaman bir diken Hoca'nın ayağına batmaz mı!Hoca, zorlanarak da olsa dikenini çıkardıktan sonra;

“Oh! Hele şükür, iyi ki yeni aldığım çarıkları giymemiştim.” der.

155. Yeter ki Dostlar Alışverişte Görsün

Nasreddin Hoca zaman zaman pazarda yumurta satar. Yumurta'yı satar satmasına da, dokuzunu bir akçe'ye alırken; onunu aynı fiyata satar.

Herkes bu alışverişten Hoca'nın kazancının ne olduğunu merak eder ve;

“Yahu Hocam, iyi hoş da sen bu alışverişten ne kazanıyorsun, zararına bu iş yapılır mı?” deyince Hoca;

“Ne yapalım dostlar, zıyan da faydadandır, yeter ki dostlar alışverişte görsünler.” der.

156. Yoksa Bizim Ölçü Bozulacak

Günün birinde pazara gidecek olan Hoca'ya hanımı;

“Hoca Efendi, bana pazardan bir elbiselik alıver.” deyince Hoca da;

“Hanım, ne kadar olsun?” diye sorar.

Hanım kollarını açınca, Efendi de kendi kollarını açarak bir uzunluk belirler ve pazara doğru koşmaya başlar. O sırada Hoca'nın karşısından bir tanıdığı gelince Hoca;

“Arkadaş, çekil yolumdan, yoksa bizim ölçü bozulacak.” deyiverir.